

GRAIUL DÂMBOVIȚEI

REVISTA CORPULUI DIDACTIC PRIMAR DIN JUD. DÂMBOVIȚA

— SUB AUSPICIILE ASOCIAȚIEI JUDEȚENE —

APARE LUNAR

S U M A R:

I. — ISTORIE — LITERATURĂ — ARTĂ

La început de an școlar	—	—	—	—	I. Oh. Mareș
Împărțirea Istoriei Românilor în epoci	—	—	—	—	Prof. Dr. Alex. Vasilescu
Problema neologismelor	—	—	—	—	Prof. I. Negoescu
Gratul Dâmboviței	—	—	—	—	M. I. Tudor
Primul ziar al lui B. P. Hașdeu la București	—	—	—	—	V. Popescu
Din tainele ruinelor târgoviștene	—	—	—	—	B. Frunte
Amintiri	—	—	—	—	I. C. Dumitrescu

II. — ȘTIINȚĂ — FILOSOFIE

Morala individuală, socială și politică	—	—	—	—	N. Bănuțescu
Naționalism, rasă, umanitate	—	—	—	—	Virgil I. Mareș

III. — PROFESIONALE

O arbitrarie	—	—	—	—	P. Popescu-Ricari
Sentimentul religios în școala primară	—	—	—	—	Emilia Ciurezu
Raportul Comitetului Central	—	—	—	—	D. V. Ţoni

IV. — VITRINA LITERARĂ, PEDAGOGICĂ, ȘTIINȚIFICĂ

Note pe marginea unor cărți	—	—	—	—	V. Popescu
-----------------------------	---	---	---	---	------------

V. — PAGINA ASOCIAȚIEI

Circulară către d-nii Președinți ai subsecțiilor asociației din jud. Dâmbovița.

VI. — BULETINUL REVIZORATULUI ȘCOLAR

Casa învățătorilor și Circulri.

Informațiuni — Convocare și Bilanț — Poșta Redacției

COMITETUL ASOCIAȚIEI :

Ioan Gh. Mareș	Președinte	Gh. Marinescu-S.-Moara	Membru
Gheorghe Bucurică	Vice-președinte	Gh. Marinescu-Ludești	"
I. Andreescu-Manga	Casier	Alex. Popescu-Braniștea	"
Ioan Butăroiu	Secretar și redactor		Cenzori
D. Apostol	Membru	Gh. Marinescu-Odobești	
Buică Ionescu	"	C. M. Ștefănescu	
Simion Popescu	"	D. I. Platon-Văcărești	

Corespondența privitoare la Redacție și Administrație cât și cărțile de orice natură pentru recenzii, se vor trimite pe adresa

D-lui Ioan Butăroiu, școala primară No. 1 bdești, Târgoviște

Iubiți colegi,

Noul an școlar, ni-se prezintă mai mult ca oricând, cu îmbieri la muncă nouă, din care să lăsăm o școală vie, valorificatoare a personalității și în armonie cu mediul social ideal.

În afară de îndatoririle profesionale, ne cheamă la îndeplinirea străjeriei, instrucția premilitară, creșterea cantinelor școlare, reînvierea cooperăției, valorificarea tuturor produselor solului național, lupta contra sectelor religioase și întreținerea unei permanente activități culturale. Se apelează continuu la puterea de muncă a învățătorului, fără a se pune la dispoziție și mijloacele necesare; fiindcă este singurul element capabil, entuziast și dezinteresat, care crezând în primul spiritualității lucrarea până la sacrificiu pentru binele celor mulți, în această țară de sate!

Sacra misiune a învățătorului, contrastează penibil cu privațiunile materiale cărora este lăsat; deaceia nu se aude odată cu aceste chemări, îndemnuri la solidarizarea corpului, asociației și instituțiilor învățătoresci.

În vârtelul desfășurării vastului program actual, trebuie să reflectăm și asupra căminului nostru și să găsim mijlocul de a pune o piatră și la casa noastră.

Ca președinte al asociației județene, am introdus în structura asociației, transformări care să facă din ea, un instrument de protecție al tuturor membrilor săi.

Principiul pe care ni l-am impus, a fost acela al descentralizării asociației pe subsecții, pentru ca la conducere să ia parte toate elementele valoroase, care n-au putut intra în comitetul central. Peste cinci sute de colegi, au aprobat descentralizarea și dând viață celor șapte subsecții județene, au făcut ca cele câteva voci care erau contra înființării lor, să cadă în mod lamentabil, în fața quasi majorității a colegilor care au fost pentru înființare.

Ocultismul atitudinii ostile față de subsecții, arată, atunci când se manifestă, pe dușmanii lor.

Inițiativa înființării subsecțiilor în județul nostru, a servit de model și altor județe, care au pornit pe același drum.

Sugestiile sporadice de prin reviste, nu egalează discuțiile din subsecții, prin care se întuesc toate subtilitățile situațiilor ce trebuiesc rezolvate.

În pragul activității din acest an, învășii pe președinții subsecțiilor să pornească la muncă de afirmarea existenței noastre în toate ramurile de activitate culturală și să întrebă în acest scop, elementele tinere cu suflete înțeleghătoare și entuziasm persistent.

Operele pozitive pe care le vor realiza subsecțiile, duc la ridicarea prestigiului învățătorimii!

ION GH. MAREȘ
Președintele Asociației Învățătorilor
din jud. Dâmbovița

Impărțirea istoriei Românilor în epoci

de Profesor Dr. Al. A. Vasilescu

Primul istoric, care s'a ocupat cu împărțirea istoriei Românilor în epoci, este A. D. Xenopol.

În precuvântarea la ediția întâia a monumentalei sale opere, A. D. Xenopol scrie: „Am împărțit întregul curs al vechii poporul nostru în patru perioade, care însă nu se potrivesc cu acele ale istoriei generale a popoarelor apusene. Istoria antică, medie, modernă și contemporană se regăsesc și la Români, însă într'un alt înțeles și oprindu-se aturea, de cât aceleași perioade ale istoriei apusene. Împărțirea făcută de mine a fost următoarea: Istoria veche a poporul român începe la primele cunoștințe ce le avem asupra țărilor noastre și la primele neamuri ce le-au locuit, spre a se opri la descălecarea principatelor în sec. XIII-lea. Ea cuprinde acel complex de împrejurări care contribuie la făurirea naționalității românești. Din această perioadă nașterea română este cu caracterul ei propriu ca element deosebit în sânul popoarelor înconjurătoare, a căror înrăurire o suferise. În această prima perioadă se cuprinde deci marele fapt al formării naționalității românești. Despre o relație politică, o istorie propriu zisă a poporul nostru nu poate fi vorba, cât timp dânsul stătu adăpostit în munții Transilvaniei. De îndată ce el se coborâ la câmp, începând a lega iarăși firul vechii așezate, se începu pentru el istoria lui politică. Aceasta nu se putu' desvolta peste Carpați unde năvălirea maghiară, supunând elementul românesc, înăbuși încă din fașă pe șubredul prunc al poporul român. Partea întâia a istoriei române se petrece în centrul Carpaților; a doua în câmpiile ce se întind din el către Nistru Dunăre și Marea Neagră.

În această parte de a doua a istoriei poporul nostru, istoria vechii sale politice, se deosebesc însă trei răstimpuri caracteristice, care constituiesc în viza lui tot atâtea perioade deosebite. Elementul deosebit al acestor perioade nu poate fi însă luat din faptele politice, care nu cuprind ceva caracteristic dela secol la secol. Deși se întâlnesc domni strălucitoare și neafârmate, totuși atât înainte de ele, cât și după dânsule,

găsim țările ingenunchate, desbinate și sfâșiate prin lupte politice. Dacă căutăm însă la viza culturală, care pare tocmai a lipsi din țările române, găsim în curând o deosebire radicală între momentele ei care constituiesc tot atâtea perioade deosebite în istoria acestel vechii.

Dela origina statelor Munteniei și Moldovei, ele trăiesc sub înrăurirea Slavonismului, introdus la poporul român încă din vremurile năvălirilor barbare, până către jumătatea veacului XVII-lea la domnia lui Matei Basarab și Vasile Lupu, când predominarea slavonă este suplantată de aceea a Grecesmului, care îi la locul și se menține cu o putere covârșitoare până către începutul secolului, în care trăim. Atunci revoluția grecească pune capăt acestel noul înrăuriri strălucitoare și poporul românesc ajunge în sfârșit după lungi suferințe, să intre în matca proprie a dezvoltării sale, cea românească. Începe dela 1821 perioada Românilismului, în care trăim astăzi.

Așa dar istoria Românilor se poate împărți rațional, după momentele însemnate ale dezvoltării sale, în patru perioade:

I. Istoria veche, dela origina până la 1290 d. H.: formarea naționalității române.

II. Istoria medie, dela descălecarea până la Matei Basarab și Vasile Lupu, 1290—1633: epoca Slavonismului.

III. Istoria modernă, dela Matei Basarab și Vasile Lupu până la revoluția grecească, 1633—1821: influența grecească.

IV. Istoria contemporană, dela revoluția din 1821 până în zilele noastre: epoca Românilismului.¹⁾

Această împărțire a istoriei Românilor în epoci este greșită. Contrar părerii lui A. D. Xenopol, epocile din istoria Românilor se potrivesc după cum vom vedea, cu epocile istoriei universale. Șfârșitul istoriei vechi nu poate fi pus în secolul XIII, ci în sec. V-lea, când dispărea lumea veche a Agatirșilor, Siginiilor, Sciților, Geților, Dacilor, Ilirio-Tracilor și a Romanilor, lumea păgână, și apare o nouă lume, lumea creștină, deosebită de lumea veche din punct de

1) A. D. Xenopol „Istoria Românilor din Dacia Traiană”, Iași 1898, I, p. p. 8—10.

vedere politic, social, economic, religios și cultural. Șfârșitul istoriei veche a Românilor nu poate fi spus de cât în anul când au dispărut imperiul și poporul roman, ultimul popor vechiu care a stăpânit acest pământ și din care se trage neamul românesc. Slavonismul și grecismul sunt factori culturali și pot fi luați în considerație ca factori determinanți, numai în istoria literaturii, iar nu în istoria Românilor. Slavonismul după cum însuși d-l A. D. Xenopol scrie, s'a introdus cu mult înainte de data 1290, în timpul năvalirilor popoarelor barbare. Pe lângă aceasta începând din sec. XV, slavonismul a fost înlăturat din biserică și administrație de limba română. La începutul celei de a doua jumătate a a sec. XVII slavonismul a fost înlăturat complet. Iar grecismul niciodată n'a fost „suplantat” slavonismul și n'a fost în biserică și administrație. Limba greacă limbă oficială, nici chiar în epoca Fanarioților. Limba greacă era vorbită de clasa bisericească și era una din limbile, în care se predau cursurile la Academile Domnești din București și Iași. În Ardeal n'a pătruns limba greacă. A scrii, că Românismul ar începe abia dela 1821, înseamnă a tagădui existența marilor croniciari și a traducătorilor cărților religioase din sec. XV—XVIII-lea. Dealtfel și expresia de „revoluția grecească”, în istoria Românilor, este nefirească, mai ales contra grecismului. Se poate vorbi de o revoluție contra Grecilor care a fost, dar nu de o revoluție grecească, care a avut alt scop și alt ideal.

Al doilea istoric român care s'a ocupat cu această chestiune, este D. Onciul ¹⁾. După ce remarcă că în prima perioadă A. D., Xenopol se bazează pe un principiu de diviziune politic, iar în celelalte trei perioade pe un principiu de diviziune cultural, D. Onciul arată, că chiar împărțirea făcută pe principiul de diviziune cultural „prezintă unele neajunsuri chiar în raport cu istoria culturală română”. Influența slavă a fost mai veche decât Principatele, iar cea grecească n'a fost predominantă și că tocmai atunci cultura națională începuse să se manifeste mai puternic atât în Principate, cât și în Ardeal, unde n'a fost influență grecească. Deaceia D. Onciul scrie: „Nu după influențe culturale strălne se

pot determina perioadele în istoria unui popor cu civilizație proprie, ci după epocile mari ale dezvoltării sale, în manifestarea sa ca națiune. Și cum această manifestare se face mai ales în Stat și prin Stat, epocile caracteristice pentru împărțirea istoriei naționale trebuie să fie luate din dezvoltarea politică, cea fundamentală în istoria statelor și popoarelor ²⁾. Și după ce aruncă o scurtă privire asupra dezvoltării statului românesc, conchide: „Din această desfășurare istorică reiese, că cea mai naturală împărțire, din punct de vedere politic, împărțirea după vechile dinastii și după noua dinastie în legătură cu dezvoltarea Statului. În istoria statelor monarhice, elementul dinastic, ca cel mai important factor între personalitățile istorice, a avut totdeauna o deosebită însemnătate ³⁾”. Și în istoria noastră, concordanța între dinastie și dezvoltarea politică este o notă atât de caracteristică, încât acest fapt nu poate fi trecut cu vederea la împărțirea ei. După această notă urmează să determinăm perioadele istoriei române, din punctul de vedere al dezvoltării Statului până în prezent ⁴⁾”. Pe această bază împarte istoria Românilor în patru perioade: „1) Istoria veche până la întemeierea Statului român; 2) Perioada vechilor dinastii naționale, care se poate numi Istoria medie; 3) Perioada domnilor din diferite familii, care se poate numi Istoria nouă; 4) Istoria contemporană dela 1866 încoace ⁵⁾”.

Dar și această împărțire a istoriei Românilor în epoci este greșită. După cum un om nu poate fi caracterizat numai după fizicul său, tot așa și împărțirea istoriei unui popor în epoci nu poate fi făcută numai pe baza dezvoltării sale politice. Ceva mai mult a face împărțirea istoriei în epoci, numai după elementul dinastic, înseamnă, că s'ar putea face caracterizarea unui om numai după haina pe care o poartă. Nu domnii sau dinastiile au schimbat și schimbat viața unui popor, ci anumite evenimente și anumiți factori. Într-o dinastie nu toți domnii au fost buni și mari. Un domn bun și mare poate imprima pecetea personalității sale, numai dacă vremurile îi sunt favorabile. Ștefan cel Mare, cu toată vitejia și diplomația lui a trebuit să se plece înaintea soartii, să plătească tribut Turcilor și să

1) D. Onciul, Epocile istoriei române și împărțirea ei, Analele Academiei Române, Discursuri de recepție, București 1906, Tom. XXIX, p. p. 3-25. — 2) Ibidem, p. p. 8-10. — 3) Ibidem, p. p. 11-14. — 4) Ibidem p. 19.

lase în mâna lor Chilia și Cetatea Albă. Mircea cel Bătrân a trebuit să se închine și să plătească tribut Turcilor. Mihai Viteazul a plătit cu capul îndrăzneala lui de a cuceri Ardealul și Moldova și a le uni cu Țara-Românească. Ferdinand I, cu toate că a fost învins în 1516 și a fost silit să facă pacea dela București din 1518, totuși a putut întemeia România Mare de astăzi, fiindcă evenimentele externe și interne i-au fost favorabile. Deaceia elementul dinastic nu poate forma principiul fundamental de împărțire a istoriei în epoci.

Al treilea istoric, care s'a ocupat cu împărțirea istoriei Românilor în epoci, este I. Ursu ¹⁾. El a criticat atât împărțirea făcută de A. D. Xenopol, ca „nefirească” ²⁾ cât și pe cea făcută de D. Onciul, care a luat ca bază „un singur factor”, cel politic, iar nu „întregul complex de factori, cari au înrăurit asupra poporului nostru” ³⁾. Criteriul, după care ne conducem la împărțirea istoriei noastre”, scrie I. Ursu, „este cel expus în lecția de deschidere. El constă în luarea în considerare a tuturor factorilor istoriei. O împărțire științifică nu se poate face decât prin observarea tuturor factorilor, cari au contribuit la formarea și dezvoltarea poporului român. În caz contrar se face operă unilaterală și prin urmare neștiințifică. Oricât de important ar fi un factor și în orice măsură ar fi contribuit la dezvoltarea istorică a poporului nostru, totuși el singur nu poate constitui un criteriu hotărâtor pentru împărțirea istoriei Românilor, din simplu motiv, că evenimentele istorice nu sunt produsul unui singur factor, ci al unui complex de factori și împrejurări”. Dar I. Ursu nu precizează cari sunt factorii istorici. Totuși pe baza criteriului arătat, el împarte istoria Românilor în patru perioade: „Perioada I-a ar cuprinde istoria dela începutul procesului de formațiune al poporului român (Sec. I) și până în secolul XIV, când se constată schimbări esențiale pe toate terenurile”. 2) „Perioada II-a din secolul al XIV până la începutul secolului al XVII-lea, când se constată schimbări esențiale toate pe terenurile”. 3) „Perioada III-a dela începutul sec. XVII până în vremurile noastre se caracterizează din punct de vedere ideal prin răspândirea ideii latinității și

a unității poporului român”. 4) „Perioada a IV dela introducerea votului universal și improprietățile țărănilor”. 1) Perioada I-a se caracterizează din punct de vedere politic, „prin pulverizarea Românilor în o mulțime de stătuțe”. Nu se constată „diferențiere socială esențială întrucât Românii duceau—în general—viața rustică, ocupându-se cu păstoritul și agricultura”. În perioada II-a stătuțele s'au încheșat în două state; este o diferențiere socială, care se termină la începutul sec. XVII; dinastii naționale și lupte pentru neatârănare, care se termină cu Mihai Viteazul; haina exterioară slavonă a fost înlăturată la începutul sec. XVII și limba slavonă înlocuită cu limba română, care n'a întârziat a fi introdusă în biserică și a deveni organul principal pentru toate manifestările vieții culturale. În perioada III-a se răspândește ideea latinității și unității poporului român; din punct de vedere politic Românii n'au mai avut un rol pronunțat în istoria universală; deși s'a introdus regimul constituțional starea țărănilor nu s'a schimbat „în mod esențial” și lobăgla a persistat; drepturile politice n'au existat pentru țărani cari au votat prin delegați; și Românii din afara hotarelor vechiului regat n'au avut drepturile politice. În perioada IV-a toți Românii sunt uniți într'un singur stat; egalitatea este deplină pentru toți Românii; regimul latifundiar a dispărut; centrul de gravitate politică a trecut la masele țărănești; se constată o schimbare în moravuri și în concepția de viață.”

Dar I. Ursu, deși pornește dela un criteriu foarte bun: „împărțire bazată pe factorii principali cari înrăuresc evenimentele istorice”, totuși ajunge la o împărțire a istoriei Românilor în epoci foarte greșită, fiindcă nici el n'a ținut seamă și n'a „utilizat întregul complex de factori, cari au înrăurit asupra poporului nostru”, ci numai câțiva factori, pe cari i-a interpretat greșit și i-a circumscris la istoria Munteniei și Moldovii, care, prin unire, au dat România de ieri și România Mare de astăzi. Poporul român nu s'a format în sec. I, când imperiul roman era atotputernic și Dacia încă nu fusese cucerită. Chiar și după părăsirea Daciei de Romani, viața romană a mai continuat încă câțiva timp în Dacia.

1) I. Ursu, Concepția istorică. Caracterizarea și împărțirea istoriei Românilor, București 1924.

2) Ibidem, p. p. 25-27. — 3) Ibidem p. p. 27. — 4) Ibidem p. p. 28-32.

Impăratul Constantin cel Mare a legat din nou această provincie de imperiul roman printr'un pod de piatră, făcut peste Dunăre la Celei, în jud. Romanați¹⁾. Nu pulverizarea Românilor „în o mulțime de stătuțe” i-a împiedecat să joace vreun rol politic până în sec. XIV, ci desele năvăliri barbare. Felul de viață al Românilor, început în sec. XIV, nu suferă schimbări esențiale „în primele decenii ale sec. XVII-lea”, ci abia în primele decenii ale secolului al XIX-lea. Ideea latinității nu se constată în sec. XVII și XVIII, ci cu mult mai înainte. „Cunoștința despre latinitatea poporului românesc este atât de veche cât și existența lui însăși²⁾”. A scrii, că dela începutul sec. XVII și până în vremurile noastre nu s'au produs schimbări radicale în viața Românilor, înseamnă sau a nu cunoaște bine istoria sau a tăgădui intenționat adevărul istoric. Diferitele constituții, după care se conduc Români în sec. XIX-lea, desființarea claselor sociale, libertatea și egalitatea, improprietărea țărănilor în 1864 de Alexandru Cuza, independența și anexarea Dobrogii, regalitatea și anexarea Cadrilaterului sunt evenimente, cari arată, că s'a schimbat cursul istoriei Românilor în sec. XIX și că Românii duc o viață cu totul schimbată de aceea din secolele precedente. Iobăgia nu a persistat „sub o altă formă” și după reformele lui Cuza. Ea nu înseamnă lipsa de pământ, fiindcă și astăzi sunt țărani fără pământ, ci legarea țărănilor fără pământ de moșiile domnești, mănăstirești și boerești, depe care nu se putea

muta³⁾ și nu se puteau elibera de cât prin răscumpărare, prin plata glcabelor și amenzilor în locul stăpânilor moșiei sau prin liberarea de bună voie chiar de stăpânii lor⁴⁾. Țăranii iobagi ereau stăpâniți prin moștenire, cumpărătoare sau donațiune⁵⁾. De fapt iobăgia începe să dispară prier reformele lui Constantin Mavrocordat în Muntenia și Moldova⁶⁾ și prin reformele lui Iosif II în Ardeal⁷⁾ și a fost desființată definitiv în Principatele Române prin art. 46 din Convenția dela Paris din 19 August 1858, care precizează, că „toate privilegiile scutirile și monopolurile, de care se bucură încă unele clase vor fi desființate și se va proceda fără întârziere la revizuirea legii, care regulează raporturile proprietarilor pământului cu cultivatorii, în vedere de îmbunătății soarta țăranilor⁸⁾”. Tot prin acel articol li s'a recunoscut și drepturile politice⁹⁾, cari au fost consfințite prin Constituțiunea din 1866¹⁰⁾ Colegiul al 4-lea după Constituțiunea din 1864 și al 3-lea după Constituțiunea din 1884 erau colegiul țăranilor¹¹⁾, Ion Ionescu dela Brad¹²⁾, C. Nădejde¹³⁾ și C. Dobrescu-Argeș¹⁴⁾ au fost deputați aleși de țărani. Chiar și în provinciile subjugate României și-au ales deputați și anume cei din Ardeal în Parlamentul din Buda-Pesta¹⁵⁾ cei din Bucovina în Parlamentul din Viena¹⁶⁾, cei din Basarabia în Duma din Petersburg¹⁷⁾ și cei din Macedonia în Parlamentul din Constantinopol¹⁸⁾. De aceea toate argumentele aduse de I. Ursu nu pot rezista criticii.

(va urma)

1) A. D. Xenopol, Istoria Românilor din Dacia Traiană, ediția III, București 1914, II, p. p. 13-14.

2) D. Onciul, Ideea latinității și unității naționale, București 1919, p. 4.

3) În hotărârea Obșteștei Adunari din Moldova, aprobată de Constantin Mavrocordat în 1 iunie 1749, se spune: „vecin va se zică sătean megiaș fără de moșie, atât numai că din sat nu este volnic ca să iasă” (Magazinu Istoricu pentru Dacia, București 1845, II, p. 290).

4) C. Giurescu, Vechimea româniei în Țara-Românească și legătura lui Mihai Viteazul, în Analele Academiei Române, București 1915, XXXVII, p. p. 496-498.

5) Ibidem, p. p. 443-199 și 515-543; C. Giurescu, Despre Rumâni, în Analele Academiei Române, București 1916, XXXVIII, p. p. 192-246.

6) N. Bălcescu, Despre starea socială a muncitorilor plugari în Principatele Române în deosebite timpuri, în Magazinul Istoric, II, p. 239 și 284-292.

7) A. D. Xenopol, Istoria Românilor din Dacia Traiană, X, p. 255.

8) Ibidem, XII, p. p. 278-279.

9) Ibidem, p. 278.

10) Constituțiunea cu modificările din 1917, București 1921, p. p. 16-22.

11) N. Iorga, Geschichte des rumänischen Volkes, II, p. 468.

12) G. Bogdan Duică, Istoria Țărănimului. Viața și opera întâiului țăranist român Ion Ionescu dela Brad (1818-1891) Craiova 1922, vol. I, p. 97.

13) N. Iorga, Geschichte des rumänischen Volkes, II, p. 469.

14) Istoricul partidului țăranesc dâmbovițean, în Calendarul partidului țăranesc dâmbovițean 1922, p. 64.

15) N. Iorga, Geschichte des rumänischen Volkes, II, p. 457.

16) I. Nistor, Istoria bisericii din Bucovina, București 1916, p. p. 141 și 174.

17) I. Nistor, Istoria Basarabiei, Cernăuți 1923 p. p. 397-398.

18) N. Iorga, Istoria statelor Balcanice în epoca modernă, Vălenii de Munte 1913, p. 354.

Problema neologismelor

de I. Negoescu

De mai multă vreme asistăm la o inversunată luptă, care se duce, în coloanele popoului ziar Universul, de către D-l Timoleon Pisani, în numele „limbii noastre”:

Ceea ce se urmărește, cu o insistență neostenită, este chestiunea întrebuirii neologismelor în scrisul literar și didactic. Cu o violență ciudată în astfel de cazuri și într-o formă aspră și bătaioasă, D-l Pisani se ridică împotriva amestecului de neologisme în limba băștinașe. Rând pe rând scriitori și autori de manuale didactice, critici și poeți reputați, profesori și învățători au fost luați în furcile sale critice, batjocoriți mai mult, decât analizați. Uneori autori de manuale au fost invinuiți pentru unele bucăți ai căror autori nu erau, iar numele autorilor adevărați — D. Anghel, Jean Bart ori Cezar Petrescu — nu erau pomenite. Ar rezulta că nu întotdeauna D-l T. Pisani este bine intenționat, iar autorii, asupra cărora își îndreaptă săgețile, sunt anume aleși și deseori aduși în discuție.

Se pare că D-l T. Pisani face cu bună știință confuzie între neologism și barbarism. După vederile sale orice cuvânt nou introdus în limbă e de prisos. De aceea voind să vorbească odată despre „deflație”, ca să evite neologismul, a anunțat conferința cu titlul „Desumflarea”. Se poate lesne bănui nedumerirea publicului în fața unui astfel de subiect.

Problema neologismelor s'a pus în cultura noastră din sec. XVII-lea și încă din secolul trecut ea părea definitiv rezolvată. Nu s'ar explica altfel atitudinea de complectă indiferență, în fața acestei înfocate bătălii, a celor mai mari filologi ai timpului nostru, ei însiși mari scriitori, D-nii Ov. Densușianu și Sextil Pușcariu.

Totuși cred că n'ar fi de prisos să urmărim evoluția acestei chestiuni, în cursul timpurilor.

Limba este un organism viu. Ea se naște, trăește și moare. În această viață se înțelege și evoluția. Limba nu încremenește în forme fixe, din care nu poți ieși. Cuvintele îmbătrânesc și dispar, altele nouă le ia locul. Aceste inovații se impun și se generalizează, ajungând cu vremea un bun comun. Schimbările lingvistice nu deplind nici de voința savanților, nici de voința individuală a vorbitorilor.

Ele izbucnesc spontan la literați și inconștient în vorbirea populară, se luptă cu formele moștenite din bătrâni, cad înfrânte sau ies biruitoare. Nu există alte norme decât simțul creatorilor, care le toarnă în tipare nouă și le mlădiează într-o expresie individuală. Un mare scriitor nu se poate mărgini numai la mijloacele de expresie pe care i le pun la îndemână înaintașii săi, pentru că atunci scrisul său n'ar mai avea nimic original, n'ar putea să dea cetitorilor săi emoția unei cărți care să-l înlănțue prin nouitatea și frumusețea ei.

Neologismul vine în sprijinul acestei inovații. El poate fi un cuvânt nou, ori un cuvânt existent întrebuit într'un sens nou.

Cele mai multe neologisme se impun prin descoperirile și progresul științific. Cum am putea să exprimăm altfel noțiunea de *tren*, *aeroplan*, *inflație*, *ritnic*, etc.!

Spuneam că nevoia introducerii cuvintelor nouă în limbă s'a simțit încă din veacul al XVII. Cărturarii vremii, — în frunte cu Mitropolitul Simion Ștefan, care și mărturisește aceasta. — se simt stânjeniți de „strămtoarea” limbii române, mai ales atunci când voiau să traducă dintr'o limbă streină. D-l Ov. Densușianu a găsit în scrisul lor un surprinzător de mare număr de neologisme, dovedite din cele mai necesare. Astfel: *căptan*, *plafă*, *stadlon*, *teatru* (Simion Ștefan), *astrolog*, *cauză*, *catalog*, *cristal*, *generos*, *muzică*, *persoană*, *senat*, *simfonie*, *substanță* (Dosoței); *filosofie*, *piramidă*, *tran*, etc. (Biblia 1688); *colonie*, *comisar*, *fantastic*, *gentilom*, *gheografie*, *parolă*, *poetic*, *răspublică*, *silabă*, (M. Costin); *advocat*, *anatomie*, *atom*, *climat*, *dialect*, *democrație*, *idee*, *ironie*, *melodie*, *muză*, *pretenție*, *refetă*, *sferă*, *sinonim*, etc. (D. Cantemir).

Uneori însă și la ei întâlnim unele tendințe false, care au fost repede părăsite. Astfel avem unele derivate artificiale la D. Cantemir (*încredințală*, *plzmos*, *adulmecos*, *adeavolom*) și mai cu seamă la Dosoței (*adevărătate*, *fericitate*, *strelnatec*, *lunilnăclune*, *inchipulnță*, etc.). Acestea rămân însă momente trecătoare în lupta care se dă între tradiția păstrătoare a trecutului și aspirațiile de înnoire. De aci se văd diferitele soluții pe care cărturarii vremii înțelegeau să le

dea problemei dezvoltării limbii noastre literare și de partea cui se afla dreptatea. Se constată totuși o colaborare frățească, toți fiind de acord asupra principiilor mari.

Dezvoltarea aceasta normală a limbii noastre literare e turburată întreg veacul al XIX de tendințele de latinizare a ei de cărturarii și scriitorii latiniști. Se produce în acest timp o confuzie, din care ne-a scos reacțiunea scriitorilor grupați în jurul Daciei Literare și Convorbirilor Literare. Limba noastră se ridică atunci la o adevărată culme, capabilă să îmbrățișeze vastele întinderi ale științei și ale simțirii umane și să le exprime pe cât de exact și de sigur, pe atât de nuanțat și de muzical.

I. Heliade-Rădulescu dă, în prefața gramaticii dela 1828, o soluție plină de bun simț, în marea chestiune a îmbogățirii vocabularului prin neologisme. „Ele trebuiesc luate din limba latină sau din limbile surori, numai când este neapărată nevoie de ele și numai după ce au fost învesmântate „în haine românești”. După ce el cade în erezia italianizării, lupta pentru apărarea limbii trece asupra curentului istorico-popular, în deosebi asupra lui Alecu Russo, apoi a lui Al. Odobescu și Titu Maiorescu. Acesta din urmă susține că „limba este un product instinctiv al națiunii” și se conduce după „forța fatală a legilor naturale și nu după arbitru reflectiunii individului”. Limba literară trebuie fără îndoială cultivată, dar menirea promovării ei nu este căderea filologilor, ci aceea a „poetilor, care fără să se gândească la teorii lingvistice, se exprimă după simțământul ce-l au despre aceea ce este potrivit cu limba lor”.

Marele învățat Bogdan P. Hasdeu încheie lupta, prin punerea la punct a celor două chestiuni atât de violent desbătute: dezvoltarea limbii noastre literare și problema dicționarului.

Ori ce s’ar face, ori ce s’ar zice—scrie el—literatura română, mai cu seamă cea științifică, și-a croit o limbă pe care o înavețește și o va înaveți mereu nu cu elemente slavice, maghiare, turce, etc., ci numai cu elemente latine. Dacă latinitatea nutrește într’un mod aproape exclusiv limba literară engleză, deși germanică în fond, apoi cu atât mai vădit ea nu poate a nu fi unica sorginte firească pentru limba literară română. O limbă trebuie studiată „cum a fost în țară cum a crescut, cum a mers înainte, cum

a ajuns acolo unde este”. Mihail Eminescu reprezintă în această evoluție o minunată sinteză, în limba lui expresivă și înaltă întâlnindu-se cultul pentru limba populară și înnoirea lingvistică măsurată și chibzuită.

Pe această bază — principiile generale odată stabilite, — respectând specificul geniului limbii și adăugând unele inovații ponderate în vocabular, s’a cristalizat expresia noastră literară. De aici s’au ridicat Creangă și Slavici în simplitatea concretă a graiului popular, Delavrancea, în izbucnire vulcanică și abruptă, Vlahuță, în tablouri pitorești și statice, Coșbuc, într’o cadență și o simțire cu totul nouă.

Scriitorii vremii noastre au norocul să lucreze cu un material plastic, frământat și modelat de generații de scriitori mari, iar puterea lor inventivă lingvistică nu mai joacă un rol prea important. Rafinamentul de cultură și viața modernă au creat însă un stil nou de viață și simțire, care se cere exprimat până în cele mai subtile nuanțe ale lor. Înnoirile de expresii pe această necesitate se bazează. Nu trebuie depășită limita. Trebuie căutate mai întâiu în limba noastră mijloacele cele mai potrivite de a da vestmânt gândurilor celor mai adânci și numai dacă nu găsim cuvântul cel mai potrivit să recurgem la neologisme. Totul cu chibzuială și pondere. E o gravă eroare să se introducă cuvinte streine, care nu fac decât să dubleze un cuvânt în uz. Acestea sunt barbarismele.

Dacă întâlnim unele îndrăseli individuale de expresie ori de cuvinte noua nu trebuie să ne speriem și să poftim război. Ele rămân simple încercări de a fi cu orice preț originali și atâta tot. Alecsandri cât a fost de „rege al poeziei” pentru vremea lui, n’a putut să impună cuvântul lui scump „onor” pentru „onoare”.

Limba literară este rezultatul procedeelelor acumulate a diferitelor generații de scriitori și nu încercările unilaterale de a-i schimba mersul ar putea s’o abată din făgașul ei firesc. — După cum nici o campanie din lume, oricât de vehementă ar fi, nu poate opri limba să trăiască, să evolueze, să se schimbe, după vremi și oameni.

„Graiul Dâmboviței”

E cântecul luminii... și-atâta armonie
 În ritmul lui pătrunde cu unduiri în veac,
 Unde-au durat străbunii, în ziduri de *Chindie*
 Pisanii pentru slava pământului meu dac.

În vad de Ialomiță au odrăslit rumânii :
 — Credință pentru suflet și brațul voevod —
 Rostiră'n lut cu plugul, nădejdi de aur pâinii
 Și'n brazde 'nsângerate al biruinței rod.

Au ctitorit altare pe plaiuri însorite,
 Au încrustat cu dalta uși mari împărătești,
 Și-au scris *Neagoe*, sfături în slove potrivite,
 Iar stihuri pentru pravili *poetii Văcăreștii*.

.....

Întoarcerea 'n mirajul pământului meu darnic,
 Cu codri și podgorii, cu holde îmbelșugate,
 E cea dintâi chemare, e gândul cel mai harnic
 Ce-aleargă peste vreme să intre în *Cetate*.

Poteci de gând în suflet îmi șerpuesc vechi leaturi:
 Săgețile'n solie să le trimit ca Sciții,
 Cu *Leaote și runcuri*, cu piscuri și cu haturi
 Ascult cum urcă 'n mine, blând „*graiul Dâmboviței*”.

M. I. TUDOR

Primul ziar al lui B. P. Hasdeu la București.

S'ar părea un articol fără însemnătate, mai ales într'o revistă de specialitate cum este cea de față. Cred însă că o cunoștință în plus, din orice domeniu ar fi ea, nu strică nimănui ș'apoi cunoștințele cuprinse în acest articol sunt atât de interesante prin conținutul lor cât și prin personalitatea ce le-a dat viață, încât sper că vor fi bine primite de orice bun Român iubitor de cunoașterea trecutului țării sale.

În urma procesului avut la Iași pentru nuvela „Duduca mămuca”, considerată ca imorală de T. Maiorescu, V. A. Ureche și alții, Hasdeu se mută la București în vara anului 1863. Firea sa bătaioasă, erudiția care-l caracteriza precum și patriotismul său arzător îl îndeamnă să-și presare ideile, într'o sumă de articole în ziarele vremi. Cele științifice și le publică în ziarul „Buciumul” de sub conducerea lui Cezar Bolliac. Primul articol în acest ziar îl găsim la data de 4 Septembrie 1863 No. 96 p. 386 sub iscălitura B. P. Hâjdîu, la rubrica „Varietate” cu titlul „lancu și Ioniță sau Demostrare sociale a formulei matematice $+ - = 0$ ”.

Cum însă Hasdeu era un spirit satiric fără seamăn — o satiră caustică — și cum dorea să-și exprime acest spirit cât mai în voe, își fundă un ziar propriu în 3 Noembrie 1863 cu numele de „Aghiută” foiă umoristică, satirică și critică, Buc. An. I., săptămânal, Duminică — 60 de parale numărul. Redacția și ad-ția B. P. Hâjdîu, tip. C. Bolliac, str. Scaune No. 40. Ca o ilustrare a preocupărilor și ideilor sale din acea vreme în ceea ce privește politica și cultura, voi da în extenso primul număr al ziarului — bine înțeles numai articolele lui Hasdeu — și acestea rezumate. Pseudominele lui Hasdeu în acest ziar sunt: n...o...u și Ghimpescu.

Primul articol din No. 1 p. 1—2 sub iscălitura n...o...u, este intitulat „Leva-

ssor și D. Rosetti”. Rosetti despre care pomenește aci Hasdeu este C. A. Rosetti fondatorul ziarului „Românul” și șeful partidului liberal democrat Pe acesta care știe să tragă sforile bine în politică îl compară cu comedianul renumit Levassor pe care încă îl întrece: „Străvestirile, caracterele, limbajurile D-lui sunt nenumărate, măcar că ele se manifestează prin numerii „Românului” și măcar că D-lui își face prin ele un nume-rar. Observați jocul de cuvinte și ironia caustică adresată lui C. A. Rosetti care nu e deloc consecvent în păreri: „E când una, când alta și când nici una, nici alta!”.

Al doilea articol tot despre Rosetti vorbește zicând că ar fi plătit pe Eugenie Carada să-i aducă elogiul într'un articol al ziarului său.

Al treilea articol e intitulat „Coalițiunea unui misteru politicu în câte-va scene”. Misterul se petrece la camera deputaților Personagiile sunt: Berlicoco (C. A. Rosetti) reprezentantul partidului național care spune că cei dela putere guvernează despotic și îndeamnă pe confrăți la luptă. Răspunde Mefistofeles care cere și el acelaș lucru — democrația. Părăsind camera, rămâne un lacheu cu livrea și unul sans-culotte. Livrea spune că n'a înțeles nimic din ce a spus Berlicoco. Sans-culotte din contră nu a înțeles ce a spus Mefistofeles însă a înțeles ce a spus Berlicoco, care crede că într'un guvern fără el, țara ar fi nefericită întrucât el a descoperit că $2+2=4$. Neînțelegându-se în păreri, Livrea și Sans-culotte se iau la bătaie pe când Berlicoco se vinde pe 1000 de galbeni principelui Bibescu-Brancovan uitându-și părerile democratice pentru care țipase în cameră.

Ironizând pe cei ce nu mai pot vorbi decât franțuzește în țara românească pune în discuția acestor personaje o

serie de expresii la modă ca: „pour le moment; mon cher; quelle idee; le pourquoi?”.

IV. Ceva despre Vineri p. 5-6—n...o...u. Ironizează ziarul „Independența” de sub direcția lui Pantazi Ghica care apare cu regularitatea comentelor.

V. Tote vrutele, p. 6-7 n...o...u. Un fel de cronică a zilei sau mai bine zis săptămânii în care Hașdeu cu un fin simț de observație ironizează anumite defecte ale celor ce conduc țara. De pildă întreabă pe Vaillant care ține un curs de Eoptică, (răstălmăcirea numerelor proprii prin cifre) în ce chip 1000 de galbeni se cuprinde în numele propriu Bassaraba? (aluzie la cei 1000 de galbeni primiți de C. A. Rosetti dela principele Bibescu-Brâncovanu-Bassarabs). Întreabă pe C. Mille de ce nu joacă la teatru „sgârcitul risipitor” a lui V. Alexandri?

— „Uă sublimă satiră asupra societății boierești și caimatiste—vună spirituale icoană a stării noastre de astăzi?”.

Cu această ocazie pomenește de „Il Bugiardo” a lui Goldoni. Despre ciocoi spune: „Patriotismul în gura ciocoiului este ca uă flōre naturale aninată la uă cōda falsă a unei bătrâne cochete”. O ironie la adresa ziarului „Convențiunea” din 1863. „In redacția „Convențiunei” s’a găsit uă poezie care se începe așa:

„Vinerea-i o zi d’amoru
Vinele-mi tresar de doru,
Vindecă-mă de-a mè bōlă
Vina e a ta Marghioală”.

Toate versurile se încep cu silaba „vin” ceea ce este într’o minunată armonie cu spiritul și litra, vreau să zicu cu spiritul și litera acestui ziaru pururea fericitū adică latinesce, beat !.

VI. Fiecare număr al ziarului pe ultima pagină prezintă un subiect în caricaturi foarte sugestive.

Hașdeu a avut un talent deosebit pentru desen și se știe că fîca sa picta cât se poate de frumos. Acest talent de bun desenator și-l ilustrează în aceste planșe caricaturiste depe ultima pagină a fiecărui număr din Ahiuță și Satirul tot un ziar umoristic fundat de el cu vre-o 2 ani mai târziu.

Caricatura depe ultima pagină a No. 1 reprezintă o comedie în două acte. În câteva imagini arată cum ziaristii se vînd ciocoilor pentru bani, (din nou aluzii la C. A. Rosetti) pentru a asupri pe țărani legați cu lanțuri și de mâini și de picioare.

Acesta ar fi rezumatul articolelor lui Hașdeu cuprinse în No. 1 al ziarului „Aghiuiță”.

Intr’un număr viitor vom da și conținutul celorlalte numere următoare care din păcate nu sunt prea numeroase întrucât „Aghiuiță” a lui Hașdeu a fost tăiat de foarfeca nemiloasă a cenzurii guvernului de atunci, după o apariție de câteva luni.

VIRGINIA POPESCU

Licențiată în litere

Dramă la palat.

A scărjit a porților făcând...
Un paznic ce-adormise s'a trezit.
I s'a părut... Din nou a așpit
Și flinta lungă l-a căzut din mână.

Oreste, fiul vornicului Til,
Înaintează 'ncet — cu pași de lână —
Mioara doar și lui îi e săpândă;
Decând se vrea cu dânsa logodit?!

În camera cu ispahanuri grele,
Un lung sărut pe-o gură parfumată
Și-o lundă ce se ulla prin perdele.

Spre ziuă: un prinț frumos scâldat în sânge,
Un paznic cu-a lui flintă descărcată,
Și-o tânără domniță care plânge.

B. FRUNTE

A m i n t i r i .

De câte ori vîsării mă supun
Și sub jereastră-i albă așpesc,
Cu douăzeci de ani întineresc...
Uite-mi copilul sprinten din ajun!

Ștegarul ne'ntrecut de-odinioară,
Haiducul, voevodul peste sat
Cu furtivitatea chioț subsuoară,
Cu vadul de ne-astâmpăr tulburat.

În primăvară cel dintâlu pe laz
Cu oara mă trînteam prin curături,
Mă cunoștea și cel mai mic pârleaz
Și'n stăle aș și dat cu sburdături.

Cînd cînepa prin lacuri se topia
Făceam un bici, cât coada unei vaci.
Mă blestema o bobă ca un oraci
Cînd pocnetul din somn o deșteptă.

Îl ascundeam de tala într'un pom.
— „Asemeni exemplare-s pentru foc!
„Tabla muștrii n'o mai ști deloc!
„Te las la capre de nu calci a om!”.

Cu mâini ca de bunice mă chemau,
Guturile cuprinse prin grădini;
Prins de eram vecinii mă băteau,
Cum bat jandarmii hoșii de găini.

Era un păr la badea Constantin
Și-aveam atât talent la cățarat!
Din trînta lui care mi-a mers în plin,
Vr'o patru luni cu stînga am mîncat.

Par'că aveam lăcuste în furloaie
Și vlespe 'ntăritate de furtună...
De-ar și crescut creșul pînd'n lundă,
I-aș și adus-o tatt-acas' găzoale.

Prietenilor,
Îmi sfîrîie trecutul în urechi,
Dar nu-mi încap'e'n bietele cuvinte
Eăcutu-ma mizeria cumînte.
Noi suferințe peste cele vechi...
Și toate bucuriile 'n morminte!

I. DUMITRESCU

Morala individuală, socială și politică

Ceiace niă lace să scriu cele ce urmează este că în societatea românească domeniile celor trei noțiuni de morală, nu sunt cunoscute cu destulă claritate, fapt care provoacă nenumărate erori în viața curentă, cu consecințe destul de grave.

Pentru a intra în subiect ne propunem a soluționa următoarea problemă: există o morală absolută și generală, independentă de scop, aplicabilă la orice societate de orice dimensiune, diferitele grade ale acestei fiind individ, societate și națiune?

La această întrebare răspundem că întâi se pune scopul și după aceasta se construiește morala corespunzătoare.

Atunci când societatea este constituită din considerarea unui singur individ în raport de ceilalți, morala necesară este morala individuală; această morală trebuie să aducă fiecărui individ maximum de fericire în viețuirea lor în societate. Principiile acestei morale pot fi întrevăzute de mintea omenească și verificate de experiență. Orice principiu dovedit fals, în această morală este nevoie a fi îndepărtat.—Cum pentru păstrarea sănătății fizice a societății există o igienă socială care ne învață regulile după care se păstrează sănătatea individului în societate, așa există o știință care dă principiile pentru păstrarea și realizarea maximumului de fericire a individului, luat ca membru general al societății.

Cu cât principiile acestei morale sunt mai necunoscute și mai puțin respectate, cu atât gradul de nemulțumire este mai înalt.

Morala aceasta este constituită din principii cu randament maxim.

Viața în societate este regularizată de cele două principii antagoniste: egoism și altruism. Regulele acestei morale sunt date aproape impecabil de către morala creștină.

Dacă scopul pe care ni-l propunem este fericirea societății, prin urmare maximum de fericire realizat de totalitatea indivizilor ce constituie acea societate, morala diferă de prima mo-

rală individuală. Ceiace în prima morală este bine, în a doua poate să fie dăunător. Spre exemplu: un răufăcător cu o familie numeroasă pe care o sprijină, conform primei morale ar trebui iertat pentru salvarea a lor săi și încă pentru fericirea lui. Din punct de vedere al celei de a doua morală este absolut necesar a-l pedepsi *pentru ca să nu mai facă rău altora și al 2-lea pentru exemplul de a exista cât mai puțin de acela care să producă neplăceri membrilor societății*. Un alt exemplu: în deobște este cunoscut că un criminal este produsul unor anumite tare și deci criminalitatea nu poate fi vindecată cel puțin prin mijloacele actuale ale medicinei.

A ierta, a fi indulgent conform moralei creștine individuale, este complet greșit din punct de vedere al moralei sociale, din cauză că iertând pe acest criminal, vom avea alte victime, pe când punându-l în imposibilitate de a mai face rău, societatea a fost pusă la adăpost.

În rezumat după prima morală, un practicant desăvârșit ar fi acela care ar ierta de 70 de ori câte 7, în a doua morală a proceda așa, este contrar scopului, este deci amoral, adică binele se face după cea de a doua morală, chiar făcând rău la unul sau mai mulți indivizi pentru realizarea scopului acestei morale. Pentru a da un relief mai pronunțat ideii, am putea spune că în prima morală este criminal și amoral, a ucide un individ; în a doua morală a nu ucide un individ, când principiile acestei morale concretizate în legi, o cer, este amoral și criminal.

Individul ca unitate socială este complet diferit de individul luat ca individualitate. Individul luat ca unitate socială are atribute de ființă abstractă, el se desbracă de sentimentalismul cu care este îmbrăcat când este luat ca individualitate.

Individul luat ca unitate socială este condus de rațiune și nu de simțăminte. A fi condus de sentimente un individ care ocupă o funcțiune în stat, înseamnă a greși, înseamnă a nu-și face

datoria, cu alte cuvinte a fi amoral din punctul de vedere celei de a doua morală.

Să venim acum la a treia parte a subiectului, *morală politică*. Scopul politicii este a realiza maximum de fericire al unei națiuni, printre alte națiuni. Morala respectivă ar fi aceia care ar reda principiile, după care se poate realiza acest lucru, cu maximum de suferință pentru viitorul acelei națiuni. A aplica principiile primei morale cu riscul de a distruge propria națiune, este amoral și criminal. Morala politică permite a ucide indivizi și nații pentru ajungerea scopului propus. Deci atunci când este necesar chiar actele cari par imorale din punctul de vedere al moralei individuale devin acte morale din punct de vedere al moralei politice. Spre exemplu: dacă Mussolini ar fi procedat în războiul abisinian conform moralei individuale și deci moralei creștine ar fi fost greșit și deplasat pentru că Mussolini stă în fruntea Italiei nu ca individ ci ca om politic și în consecință singura morală pe care

era indrituit s'o aplice nu era alta decât morală politică.

Din punctul de vedere al acestei morale, într'adevăr că au pierit câteva zeci de mii de abisinieni, într'adevăr națiunea abisiniană va fi nevoită să trăiască după alte criterii decât acelea după care ar fi trăit dacă ar fi fost liberă; totuși s'a asigurat fericirea națiunii Italiene pentru câteva decenii și prin aceasta Mussolini și-a îndeplinit datoria față de nația sa în gradul cel mai înalt, ceea ce imprimă, acțiunii sale *empresario* unui mare geniu politic.

Cred că din rândurile de mai sus se desprinde clarificarea unor noțiuni a căror confuzie este foarte curentă în societatea românească, decurgând și păcate sociale de care suferim toți, precum și criterii greșite de judecată pentru ziaristica noastră.

NICOLAE A. BĂNULESCU
Târgoviște

Naționalism, rasă, umanitate.

Printre foștii miniștri ai instrucțiunii publice, s'a prezentat la cursurile învățătorilor dela Câmpulung și *D-1 I. Petrovici*, care dezvoltând subiectul de mai sus, își brodează conferința cu citate filozofice, istorice și mult spirit.

* * *

Unele probleme filozofice, sunt neinteresante pentru marele public, cum este aceea pusă de Fichte etc., că: „*Lumea exterioară este un vis*”. Este o problemă pentru specialiști; fiindcă nu schimbă cu nimic atitudinile în viața practică, în viața socială. Filosoful era ironizat și i-se spunea: „Dar D-na Fichte, ce zice nu este o realitate?”. Mai târziu, nu și-a verificat părerea sa în acest sens, căci îmbolnăvinduse soția sa greu, a îngrijit-o până ce, el însuși a căzut bolnav. Nu tot astfel se întâmplă cu alte probleme.

Noțiunea de rasă, sau cea de umanitate este mai fundamentală? Pe

ce se pune bază, pe diversitatea în popoare, sau pe unitatea în omenire?.

Wilde Helbade, a accentuat, că sociologia avansează foarte puțin; fiindcă are o temă fictivă, când ia ca subiect umanitatea. Realitatea o formează popoarele. Există o speță omenească, ale cărei caractere specifice, sunt germenii diferențierii. Nu există o omenire omogenă, ci o diversitate de popoare. Nu toți oamenii vorbesc, se îmbracă, sau construiesc la fel. Caracterele specifice umane, conțin în ele microbul diferențierii.

Cu vremea, se produce o uniformizare în haine și limbă; dar uniformizarea nu merge prea departe și diferențele etnice continuă. Tendința de uniformizare, cu toate că este un fapt real, diferențierile există și sub influența uniformizării.

Germanul, poartă cu eleganță și presanță, uniformă militară, pe când în civil, parcă e în haine de împrumut.

Englezul este însă, foarte elegant în haina civilă.

La construcțiile de case, se menține nota de diferențiere. Arhitectura orașelor mari, au un tip uniform de construcții. Capitala noastră, este o îngrămădire de construcții cubiste, fără nota diferențierii. Străinii, caută zadarnic în ea nota specifică românească. În Italia, se desfășoară o adevărată febră constructivă, cu porunca severă de a păstra nota specifică. Italia, reacționează deci, împotriva uniformizării.

Diferențele de limbă, sunt foarte accentuate. Neologismele, nu sunt adoptate de anumite popoare cu conștiința de sine. Junimea dela Iași, susține acest lucru.

Un popor este interesant, prin ceea ce are propriu!

Diferențierile în popoare, limbă, construcții, port, se intensifică; fiindcă sunt legate de orgoliul fiecărui popor. Aceste diferențieri, apar sub forma rivalității.

Numai ideile filosofice, planează deasupra diferențierii între popoare. La congresul de filosofie din Praga, unde au venit filosofi din toate neamurile lumii, Bulgaria și Ungaria, n'au obținut nici măcar mențiuni. Presa românească n'a vorbit nimic despre meritele D-lui I. Petrovici în acest congres, în timp ce reportagiile sportive umpleau pagini întregi.

Diviziunea lumii în popoare, s'a dovedit cea mai fundamentală. Germania n'a iertat nici astăzi lui Gøethe, că s'a desfăcut de solidarizarea națională în războiul cu Napoleon I.

Diferențierea între popoare, are și un fundament sufletesc foarte adânc. Sunt diferențe de mentalitate, cari fac ca popoarele să nu se poată contopi într'o unitate.

Diferența între Franța și Anglia. Englezul merge dela fapte la idei, francezul dela idei la fapte. Englezii au făcut întâi revoluția și apoi au scris

teoria ei. Francezii invers, au mers dela filosofia revoluției, la revoluție. Englezii își verifică concluziile, pe când francezii nu fac acest lucru.

Diferențe între Franța și Germania. Francezii sunt spirit sintetic; iar germanii analitic. Pentru Gøethe, albul este culoarea primitivă, francezii văd în alb, rezultatul tuturor colorilor. Morala lui Kant, este împrumutată dela J. J. Rousseau; dar nu mai seamănă cu coloratura ei originală. Există deci, diferențieri de natură psihologică profundă.

În Germania, se lucrează enorm în domeniul antropologiei. Diferențele etnice, se întemeiază pe caracterele de conformație biologică, cari întemeiază diferențieri morale și psihologice. Cam toate concluziile antropologiei germane sunt neprecise. Pe materialul strâns până acum, nu se pot trage concluzii precise. Este un material hipotetic și haotic. După aceste concluzii, rasele creiatoare sunt blonzii înalți, cu ochi albaștri și picioarele rășchirate. Poporul german formează o puternică unitate morală, dar nu și una biologică.

Ce rămâne atunci, din noțiunea de umanitar?

Ideia de omenire unitară, o găsim într'o formă eficace în istorie. Imperiul roman, cuprindea popoarele după dictonul „pax romana”. Ideia a continuat în evul mediu. Impărăția lui Carol cel Mare, a fost înfăptuirea aceleiași idei, dar fără durată.

Nici încercarea lui Napoleon, n'a durat. Nu s'a putut înfăptui o omenire unitară, fiindcă nu toate popoarele ajunseseră la aceeași treaptă de evoluție, iar opera ei fusese operă de violare. Societatea Națiunilor, face proiecte tot în acest scop. Acestea au fost încercări de a realiza un suprastat. Istoria ne arată numai eforturile de a forma din toate popoarele un stat armonic.

Secolul al XIX-lea, a fost al exasperării naționaliste.

Există un antagonism definitiv și categoric între națiune și umanitate? Se pot concilia ideile naționaliste, cu cele umanitariste.

Biserica creștină, are o doctrină umanitaristă și cu toate acestea, s'a divizat și ea după naționalități.

Franța are o mentalitate generoasă și a ajutat popoarele asuprite. Totuși la 1914, Franța s'a salvat datorită unui patriotism șovin și cu ea lumea întreagă. Se pot asocia deci, într'un singur suflet naționalismul cu umanitarismul.

Accentul se pune pe naționalism, atunci când un popor nu și-a perfectat unitatea sa etnică. Franța și-a făcut-o! Italia și Germania, nu și-au realizat unitatea etnică, deoarece sunt egoiste. Accentul actual, al poporului nostru, pe naționalism, arată că nu ne-am perfectat. Noi trebuie să iubim pe streini?

„Da, să-i iubim, dar după ce vom fi ajuns stăpâni la noi acasă”.

VIRGIL I. MAREȘ
Vulcana-Băi

O s ă r b ă t o r i r e .

Am împlinit 35 ani dela absolvirea școalei normale „Carol I” și ne-am adunat să cinstim după dreaptă cuviință un trecut și să împrăștiăm cu îndrăsneală hotărîrea de a ține sus armele biruinții mult așteptate de poporul românesc; în aerul de casă părintească al școalei noastre dela C ă m p u - L u n g , sub protecția spiritelor celor doi directori morți: D. Scureiu și Ilarian Velculescu și cu binecuvântarea marilor noștri profesori și pedagogi: Dr. Nanu-Muscel, Gh. Șapcaliu, T. Dicescu, I. Tutuc, D. Mirea, Dr. Vișoianu, Preot Dragomirescu, I. Sibianu și T. Vasilescu.

Ne-am adunat 32 din 34 trăitori, sub ciobănia veșnic vrednică a șefului clasei Ion Mihalache.

Mai sărbătorisem noi și la 25 și la 30 ani, dar aceasta le-a întrecut pe toate, mai întâi fiindcă marca sfârșitul unei cariere: școala, și consacra legământul solemn de a o lua dela cap; al doilea, pentru că, după săvârșirea cu punctualitate didactică a programului dela școală, urma o excursie comună, pe Dunăre, cu pregătiri minuțioase și bine orânduite.

Am îngenunchiat la mormintele foștilor directori și am mai lasat o lacrimă de recunoștință.

Am așezat în anfiteatrul școalei o piatră comemorativă pe care am sapat numele celor 50 de absolvenți cu note scurte în dreptul fiecăruia.

Cu acest prilej care incheia capitoul recule-



28 Iunie, 1901

gerii, șeful clasei, în atmosfera pioasă și adânc emoționantă, a vorbit colegilor și în special, profesorilor.

Socotesc că se cuvine pentru orientarea tinerilor, să spiculesc din vorbirea colegului Ion Mihalache, părțile mai prețioase rostului acestor pagini.

Li este greu limbii să articuleze în sunete grăitoare, bataia inimii și tremurul sufletului în clipe ca acestea. Ne-am adunat aci să retrăim după o despărțire de 35 ani, câteva din clipele pe care în chip atât de adânc le-am trăit în

viața noastră de școlari, ca într'o adevărată familie, alături de părinții noștri sufletești, domnii profesori rămași în viață.

Bucuria revederii se împletește cu durerea absenței pentru totdeauna a acelor cari, sfârșind viața pământească; s'au încredințat lui Dumnezeu și destinului ceresc. În fruntea acestora se află străluciții noștri directori.

Am venit la mormântul lor pentruca alături de domnii profesori pe care Dumnezeu i-a binecuvântat cu o viață mai luagă — dec-le-o Domnul cât de lungă, — să vărsăm lacima re-



după 25 ani

„cunoștinței, să înălțăm o rugă către Dumnezeu pentru grija lor, și să chemăm sufletul lor lângă al nostru. Să chemăm totodată și sufletul acelor profesori și colegi ai noștri care nici ei nu sunt aci, pe pământ și să refacem sufletește viața noastră de familie de acum 35—40 ani.

....Au fost de ajuns ciuci ani ca să ne lege ca pe frații de cruce pe viață, între noi, precum și pe noi toți, de profesorii noștri dragi.

Am avut și norocul de a fi fost o clasă distinsă, unitară, disciplinată, solidară, cu un spirit specific al ei. Dar am avut și norocul unor profesori

„cari au știut, nu numai să ne învețe!—carte—carte învață omul și singur—dar au știut să ne inspire acea dragoste de carte, de muncă, de studiu al vieții; și mai presus de toate, pasiunea pentru chemarea noastră.

Profesorii noștri munceau alături de noi ca școlarii bătrâni, ca să ne arate și nouă că, învățatori fiind, trebuie să rămânem mereu școlari ai vieții și ai misiunii noastre.

Nu vom putea uita niciodată figura — mai ales—a iluștrilor noștri Directori.

....Nu-mi pot închipui un dascăl mai intuitiv,



după 35 ani

„mai plastic, mai înțeles și mai impresionant.
„Și acestea veneau simplu și firesc, ca apa lim-
„pede din izvor bogat și curat.

„....Și era o fântână de bunătate sufletul lui
„Scureiu.

„....Ficcare dintre noi, sunt sigur, am simțit
„In acțiunea noastră dăscălească și am desco-
„rit în sufletul nostru ceva care se datorește,
„ceva care este, ceva care se moștenește din
„Scureiu.

„....De o altă construcție sufletească era cel
„de al doilea profesor de pedagogie și Director
„al nostru, regretatul Ilarian Velculescu.

„Același fond de bunătate părintească, ace-
„lași permanent interes de viața școlarului sub
„toate formele, el completa pregătirea noastră
„cu spiritul său practic și gospodăresc excelent.

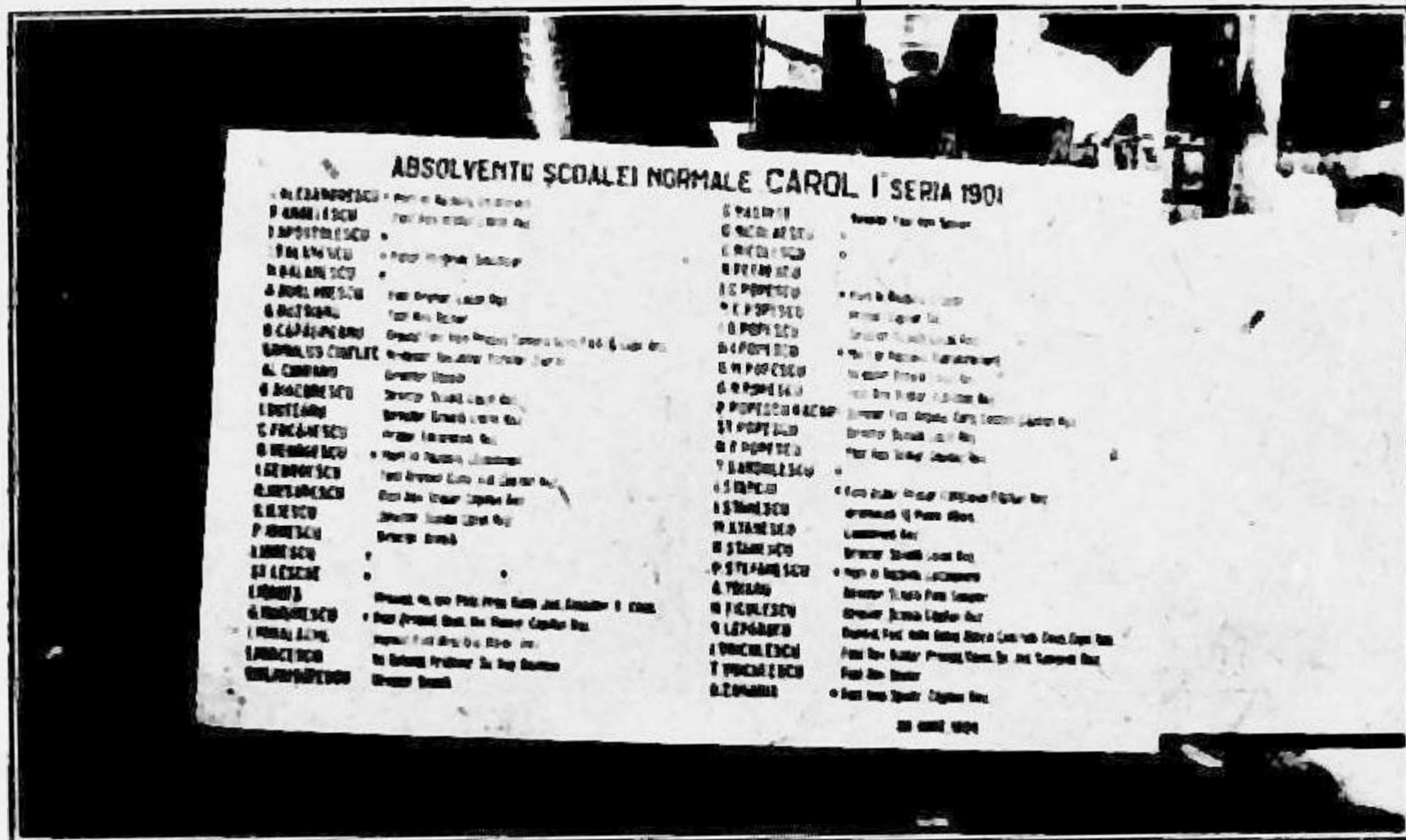
„....El și-a început directoratul, construind un

„adevărat parc în jurul școlii, unde frumosul
„se îmbină cu utilul. Este în întregime opera sa.

„El plănuia, noi executam sub ordinele și directa
„sa supraveghere. Și mereu se controla, ne pu-
„nea și pe noi să cercetăm, ca să punem la
„contribuție toate puterile noastre fizice și inte-
„lectuale. Așa era în toate, cu ironia ne ambi-
„ționa, cu spiritul practic ne insufla interesul de
„gospodărie și de școală, iar cu pilda vieții lui
„de muncă intensă, metodică, migăloasă, ne in-
„roducea în viața meticuloasă, sârguitoare, răb-
„dătoare de învățător sătesc.

„....Acum pășim și noi, copiii de acum 35 de
„ani, dincolo de viața pe care ne-am silit s'o
„desfășurăm după percepțele și pildele profeso-
„rilor noștri.

„....Când aruncăm o privire retrospectivă asu-
„pra celor 35 ani de viață profesională, ne dam
„seama mai bine de ceea ce datorăm și nouă



Piatra comemorativă

„înșine și societății, dar mai presus de toate, ce
„datorăm școlii în care ne-am pregătit pentru
„viața de dascăli, și profesorilor cari ne-au des-
„chis mințile și inimile pentru frumoasa noastră
„misiune.

„....Multe lucruri s'au schimbat de atunci și
„mari minuni ne-a fost dat să vedem înfăptuin-
„du-se. Ceea ce era vis atunci pentru neamul ro-
„mânesc, azi e fapt pentru vecii vecilor.

„Eram o mică Românie, azi hotarele țării cu-
„prind toată suflarea românească, cu toți frații
„ce fuseseră despărțiți de secole și nevoiți de
„soartă să trăiască sub stăpâniri streine.

„Am luptat și noi, feciorii școlii normale
„dela Câmpu-Lung, și cu cuvântul și cu sabia
„pentru înfăptuirea acestui vis strămoșesc.

„....Ne rămâne încă datoria de a lupta pentru
„biruința spiritului, a celor drepți, în noua Ro-
„mânie.

„Slujba noastră oficială la unii a încetat, la
„alții va înceta în curând, potrivit legii. Dar con-
„științei datoriei libere și benevole pentru Țară,
„nimeni nu-i poate pune granițe. Simțim încă și
„datoria și energia de a lupta fiecare pe căile
„noi ce le are la îndemână, pentru înălțarea Pa-
„triei prin înălțarea satelor.

„....Aci, la mormântul foștilor noștri directori
„și profesori, în familia rămasă din aceea ce
„am fost în 1901, anul absolvirii, retrăind sufle-
„tește viața tânără și plină de idealism și de
„elan de acum 35 ani, focul nostru și energia
„noastră se simt scormonite și reaprinse... de
„a lucra mai departe în același și cu proas-
„păt avânt”.

* * *

S'a trecut la masă și după ce șeful clasei a
lăcut din memorie apelul celor 50, la care s'a

răspuns: Prezent, mort la datorie și mort pentru patrie, iar colegul părintele Ieromonah Ilarie Stănescu, a dat blagoslovenia cuvenită, s'a deschis capitolul bucuriei nestruncate, neprefăcute și de viață datătoare.

Profesori și elevi, — mulți elevi pensionari, mulți profesori în activitate, — împresurați de soții, copii și nepoți, într'un amestec sufletesc ca sub o vrajă, au petrecut prima și a doua zi în școală și în orașul amintirilor.

Glumele s'au ținut lanț, amintirea episoadelor uitate a stărnit un adevărat clocot de viață tânără; n'au lipsit nici micile ciocniri, ca nu cumba clipele să pară artificiale și căldura lor mințită cu ce-ți dă priza electrică.

Cu sufletele stărnite de potopul veseliei și adevăratei fericiri, am pornit spre Dunăre, spre mult cântata și tainica revărsare a Deltei, până

la frumosul Vâlcov, Veneția României.

Apoi pe canalul Macinului, am mers până la Pecineaga, drum pe Dunăre de cinci ore, unde am cercetat activitatea multiplă, a colegu'ui de clasă, Gh. Buzoianu: școală model, bancă populară, cooperative de: morărit, aprovizionare, vânzare în comun, pescărit, exploatare forestieră, grădinărit, bibliotecă și ateneu.

În razele șagălnice ale soarelui în culcare, și însoțiți cu râvnă la zbor a păsărilor de baltă ne-am făcut întoarsă calea către căminurile noastre, ducând pe suflet frumoasa și dulce povară a amintirilor.

Dar și hotărârea de a ne revedea din cinci în cinci ani, până vom rămâne doi.

P. POPESCU-Răcari

Sentimentul religios în școala primară.

Nu vreau să mă refer la principii pedagogice—nici la concepții filosofice — în cele ce încerc să expun în rândurile ce urmează. Mă feresc deasemenea de literatură pedagogică—de vorbe goale cum s'ar zice. Mă refer numai la anumite observații, constatări și convingeri în legătură cu rolul sentimentului religios în școala primară.

Avem religia ca obiect de studiu în învățământul primar. De câțiva ani, acest obiect îl predau preoții, legiuitorii țării aodând în vedere prin aceasta tocmai dezvoltarea unui puternic sentiment religios. Am zice că învățătorul este dispensat de a se mai ocupa de acest obiect. Da, dar numai în cazul când ne mulțumim ca elevii să cunoască textul lecțiilor prevăzute în programă care fiind prediate numai de preot lasă în sufletele copiilor o umbră de sentiment nedefinit și incomplet.

Prin aceasta însă n'am realizat nimic. Cu totul altceva este sentimentul religios. A creca și a dezvolta în sufletele copiilor în acest sentiment, însemnează a clădi oră de oră și zi de zi simțul și gândul către Dumnezeu. Nu vreau să zic, că trebuie să facem numai religie în orele de clasă dar nemulțumirile sunt ocaziile în lecțiile ce

predăm, pentru a-i face pe copii să simtă și să înțeleagă teama de puterea Doină să se minuneze de puterea Creaătoare.

A însufla copiilor sentimentul religios, însemnează a fi-i câștiga sufletește. Învățăturile morale își găsesc atunci ecou în sufletele lor și ușor îi putem educa dupe dorința noastră.

O linie trasată în felul acesta și în cursul superior—ar tinde către formare de adevărate caractere, de suflete superioare, de personalități alese pentru cei bine dotați.

Pentru a realiza aceasta trebuie mai întâi ca noi învățătorii să fim pătrunși de sentimentul religios.

Nu-i vom putea face pe copii să simtă dacă nu simțim noi ca educatori.

Cel mai prețios moment pentru crearea și dezvoltarea sentimentului religios este rugăciunea pe care o facem cu elevii la intrarea și ieșirea din clasă. De obicei facem rugăciunea în mod mecanic. De se spune de unul din elevi și ceilalți stau f. atenți, sau de se cântă de toți elevii deodată—trebuie să recunoaștem că sufletele noastre și ale copiilor sunt mecanizate. Priobim cu toți rugăciunea ca o obligație. N'o simțim nici noi, n'o simt nici

copiii. Nu ne putem concentra nici noi gândul la Dumnezeu și nici copiii.

Doacă în timp de câteva minute cât ține o rugăciune, o clipă măcar sufletele noastre și ale micușilor elevi se pot unifica cu gândul la Dumnezeu — aceasta este totul.

Sufletele copiilor se mlăd'ază și-i putem îndruma pe căi bune—creînd deprinderi care să tindă la formarea de caractere. Pe sufletele lor mlădiate de simțul puterii Dîatne, putem ușor desena drumuri noi și curate.

Din lecțiile de citire, din unele paze și chiar din unele lecții de istorie, învățăturile morale pe care le scoatem se prind ușor de sufletele lor. Atunci învățătura morală nu se memorează, se simte, se trăește.

Cuvintele: „Nimic fără Dumnezeu” ar trebui să ne cătăuzească în lecțiile ce predăm. Chiar și în lecțiile de intuiție, și naturale, geografie, găsim adeseori prilejul ca să-i facem pe copiii să simtă puterea creatoare, minunându-ne de curiozitățile unor animale, de frumusețile plantelor, florilor, de înfălișarea atât de variată a naturii etc. Totul e însă să nu facem parodie. Să nu spunem totul în mod obișnuit și mecanic.

Să fim noi convinși, să simțim noi, să ne impunem aceasta pentru rostul și rolul religii în educație — în formarea sufletelor.

Spun din experiență personală. Am avut elevi care se ajutau între ele din convingere, din dragul de a face bine. Nu contribuam cu nimic în sensul de a le stimula. Nici laudă nici recompensă, ci numai aprecieri făcute în comun în urma faptelor realizate de unele din ele. Odată s'a îmbolnăvit o elevă săracă, o neașe stăgancă chiar. În timpul liber, colegile s'au dus s'o vadă și fiecare i-au dus câte ceva. O elevă bogată și-a făcut șorț nou, pe cel uzat l'a dat din proprie inițiativă altuia care-și avea uniforma ruptă. Când aveam de scris în clasă, nici nu observam când își împrumutau între ele penițe, toc, gumă, șagă etc. Era impresionantă

armonia ce domnia între acele eleve. Într'o asemenea clasă nu se fură și nu se minie și se stabilește o legătură sufletească trainică și sinceră între elevi și învățător. Datorită acestui fapt, copiii ne oferă spontanietatea lor atât de valoroasă pentru învățământ și pentru educație.

În felul acesta, îi obișnuim pe copiii să trăiască cu toată ființa lor în clasă, îi obișnuim să simtă legătura între viață și școală. Întâmplările din jurul lor, nu sunt streine de ceea ce învață în cei patru pereți ai clasei. O boală, o moarte în familie, un necaz în casa lor părintească, copii învață să înțeleagă că sunt venite de dela Dumnezeu și în sufletele lor naște dorința de a se ruga întotdeauna cu credință pentru binele părinților, al fraților, a întregii lor familii și a lor. Mersul la biserică, devine o necesitate sufletească. Creînd și dezvoltând sentimentul religios avem un învățământ mai rodnic și tindem să formăm și caractere.

Toate acestea, nu sunt lucruri grozave în formă și nici realizări ce se pot constata la inspecțiile organelor de control. Făcându-le însă, avem satisfacția datorii împlinite și a faptului c'am scris pentru totdeauna în sufletele elevilor noștri, cari nu ne vor uita niciodată.

Pentru un învățător conștient de menirea lui, nimic nu e mai înălțător decât să trăiască în memoria elevilor săi.

Să fie regretat când pleacă dela o școală, să se bucure de stîmă și recunoștința satului, sau a cartierului unde se găsește școala la care funcționează. Aprecierea sa de către elevi, de către societatea în mijlocul căreia activează, este cea mai clară și cea mai reală condică de inspecții a valorii lui profesionale.

Trebuie să recunoaștem fără pesimism, că întreaga omenire trece printr'o grozavă criză morală. Oamenii inteligenți însă lipsiți de caracter, lipsiți de simțul uman, sunt dăunători societății și omenirii, oricât de mare ar fi capacitatea lor de creație în anumite direcții. Evenimentele sociale

politice actuale, sunt oglinda clară a acestor aștrii.

Când inteligența însă, se găsește unificată cu un caracter, c'un suflet superior reprezintă omul perfect echilibrat capabil și demn, omul util lui, societății și neamului.

In menirea noastră ca educatori ai masselor, să tindem cu tot sufletul și cu

toată convingerea, că pe lângă o pregătire temeinică intelectuală ce trebuie să dăm elevilor noștri, să formăm suflete și caractere, înțelegând că prin aceasta ne facem datoria contribuind la progresul național și uman.

EMILIA CIUREZU

Raportul Comitetului Central

despre activitatea desfășurată dela Adunarea generală, din 9 Septembrie 1935, până la Temișoara și până la Adunarea generală dela Cernăuți, la 7 Septembrie, 1936.

Activitatea desfășurată de Asociația noastră, — dela ultima Adunare Generală — cea dela Temișoara, 9 Septembrie 1935 și până astăzi — în linia generală este acesta:

Acțiunea corporativă

1. Acțiunea în legătură cu revendicările noastre materiale.

— În vederea alcătuirii și votării bugetului general al Statului, pe anul 1936, Comitetul Central, în ședințele de la 26 și 27 Ianuarie a. c., a stabilit următoarele revendicări, a căror satisfacere prin buget trebuia obținută neapărat, căci dacă în situația financiară a țării, în clipa alcătuirii bugetului nu îngăduia — cum ni se arătase și eram convinși și nici-o sporire a salariilor corpului învățătoresc — sporire absolut dreaptă, de atâta timp neconținut cerută, — nici într'un caz nu se putea admite ciuntirea salariilor existente, prin nesocotirea ori atingerea unor drepturi prevăzute în lege:

a) Înscierea în buget a sumelor necesare pentru plata ca titulari a tuturor învățătorilor; plățiți cu salariul de suplinitori, 1660 lei lunar, deasemeni pentru a se aumi în toamna anului 1936 toți absolvenții de școli normale actualmente fără plată.

b) Trecerea în buget a gradațiilor, plătite din fonduri extra-bugetare, ca și a celor scadente la 1 Aprilie 1936, precum și plata tuturor sporurilor cuvenite prin definitivat și înaintare.

c) Prevederea sumelor pentru plata drepturilor acordate de lege, celor în concedii de boală și familiei unui învățător decedat.

d) Prevederea sumelor trebuitoare pentru salarizarea, — în conformitate cu legea, — învățătorilor din zona eteroglotă.

la seara zilei de 27 Ianuarie a. c., întreg

Comitetul Central s'a prezentat d-lui ministru al instrucțiunii, expunându-i doleanțele învățătorimii în legătură cu bugetul și aducându-i la cunoștință hotărârea de a nu mai îngădui să ni se știrbească drepturi legale. Dl. ministru al instrucțiunii a declarat că D-Sa își însușește toate doleanțele ce i s'au înfățișat, fiindcă nimeni nu poate tăgdui justețea lor, și că va fi alături de noi în acțiunea ce vom desfășura, sprijinul fiindu-ne asigurat pe de-a-ntregul.

Față de opoziția întâmpinată însă la Ministerul de Finanțe și văzând piedicile ivite în calea cererilor ce formulasem, Consiliul general al Asociației Generale a fost convocat în ziua de 1 Martie în Capitală, ca să avizeze.

Acest for superior al Asociației lund act de cele ce i s'au adus la cunoștință de către Președintele Comitetului Central, afirmând la rândul său cu tărie că nu se poate trece peste niciuna din revendicările noastre, formulate în ședința Comitetului Central de la 26 și 27 Ianuarie, a hotărât în privința acțiunii de desfășurare:

a) Împuternicește o delegație alcătuită din d-nii: D. V. Țoni, T. Iacobescu I. Ciolan, I. Arhip, Eugen Răducu, și I. Moscoviciuc, membri ai Consiliului și parlamentari, să se prezinte d-lui ministru de finanțe și d-lui președinte al Consiliului de Miniștri, spre a le prezenta dezideratele corpului învățătoresc.

b) Apelează la sprijinul presei ca să îmbrățișeze cauza învățătorimii.

c) cere colegilor parlamentari cea mai energetică acțiune, în parlament în acest scop.

d) Împuternicește pe președintele Asociației să se prezinte Soveranului, în scopul de a-i expune tragica situație a corpului învățătoresc și să-i ceară lărgi înalta Sa ocrotire

e) Convoacă pentru 8 Martie, în capitalele

de județ, pe toți învățătorii ca să protesteze și să-și susțină în fața opiniei publice dreptul lor la viață, prin o salarizare mai omenească.

f) decide convocare Congresului extraordinar, la data care o va fixa, în acest scop, președintele Asociației, căruia îi dă depline puteri spre a continua acțiunea necesară, care să ne ducă la izbândă.

Delegațiunea fixată de Consiliul General și-a îndeplinit imediat mandatul, prezentându-se d-lui ministru de finanțe, cât și d-lui președinte al Consiliului de Miniștri. Revendicările învățătorilor în privința bugetului au fost susținute cu energie înaintea celor doi factori hotărâtori din guvern, dar s'au obținut numai asigurări vagi și nu pentru toate revendicările înfățișate.

S'a continuat deci acțiunea I

În ziua de 8 Martie s'au ținut adunări de sătre Asoc. județene în întreaga țară votându-se o moțiune de solidarizare cu Conducerea Centrală și de protestare împotriva nesocotiri cererilor noastre, deplin îndreptățite.

Din toate acestea adunări au pornit telegrame către d. ministru al instrucției, d. președinte al Consiliului de miniștri și o telegramă omagială către Suveran.

În cele din urmă, înainte de a recurge la convocarea congresului general, președintele Asociației Generale a solicitat o audiență Suveranului.

Această audiență a avut loc în ziua de 20 Martie a. c. și a fost hotărâtoare, Suveranul dând înalta Sa asigurare că se vor plăti în orice caz și acele sume cari nu se pot prevedea în buget, dar urmează să se achite din credite extraordinare.

A doua zi după audiență, într'o consfătuire ce-e avut loc la Ministerul de Finanțe, la care a participat d. ministru de finanțe, d. ministru al instrucției și, președinții Asociațiilor didactice (universitar și secundar) s'a hotărât definitiv pentru învățători:

a) Plata gradațiilor.

b) Plata cu salariul de titular a învățătorilor numiți pe ziua de 15 Noembrie 1935 și plătiți până la 1 Aprilie 1936 cu salariul de suplinitori.

c) Plata sporturilor convenite prin definitiv și înaintare.

Sumele necesare pentru achitarea sporturilor de la punctul c ca și o parte din cele pentru plata salariului de titulari a învățătorilor de la punctul b, neputând fi înscrise în buget au rămas să fie acordate lunar, din credite extraordinare, d. ministru de finanțe dând asigurări depline că Ministerul de Instrucție nu va mai întâmpina nici o dificultate în privința lor.

Acțiunea noastră pentru respectarea drepturilor noastre materiale în legătură cu bugetul anului în curs se poate socoti o izbândă însemnată.

O datorie de conștiință ne impune astăzi să ne îndreptăm cu adâncă recunoștință gândul către d. ministru al instrucției, care ca și altădată a pus tot sufletul și toată autoritatea în sprijinul școlii poporului.

Iar Suveranul ocrotirilor al culturii naționale, a cărui intervenție a fost hotărâtoare în Martie a. c. pentru ca să ne fie știrbite drepturile — să închinăm toată credința, toată iubirea și tot devotamentul nostru.

— În decursul anului, președintele Asociației generale în numele Comitetului Central a făcut mai multe intervenții și în următoarele chestiuni la Ministru Instrucției și la cel de Finanțe cu rezultate satisfăcătoare în cele mai multe cazuri: a) În legătură cu plata salariilor întârziate; b) La Minist. instr. pentru plata ajutoarelor de înmormântare, dar fără sorți de izbândă nefiind nici o prevedere în buget pentru aceasta; c) Pentru eliberarea titlurilor de împrumut, cari încă nu s'au trimis în toate județele țării; d) În chestiunea scutirii de taxe școlare a copiilor învățătorilor cari urmează în școlile secundare, am intervenit de asemeni la minister și am obținut ordinul necesar către toate școlile secundare din țară. În unele părți totuși ni s'a comunicat că această dispoziție n'a fost respectată, de către unele direcțiuni de școală și comitetele școlare neînțeleghătoare sau răuvoitoare față de învățători.

Acțiunea pentru revendicări și drepturi morale

— Din inițiativa colegului Teodor Iacobescu, membru în Comitetul Central și deputat, s'a alcătuit un proiect de lege din inițiativă parlamentară, semnat de toți deputații parlamentari, prin care se acorda gradația militară tuturor învățătorilor cari au făcut războiul, din serile 1919 și 1920, precum și învățătorilor din ținuturilor alipite, cari au participat la războiul de întregire, în armatele aliate, ca voluntari, ori în gărzile naționale.

Proiectul a fost însușit de d. ministru al instrucției dar nu a fost însușit de d. ministru de finanțe, din care cauză el n'a fost votat.

— La examenul de definitivat din Aprilie a. c., în urma stăruințelor noastre s'au admis toți cei cari aveau trei ani de funcționare efectivă și erau titulari la data ținerii examenului.

Acest examen de definitivat s'a ținut în condițiunile cunoscute, cu comisiuni nelegal constituite, cu cunoașterea lucrării scrise de-o parte

dintre candidați, cu o zi mai înainte, etc. Am protestat cu toată taria și am cerut d-lui ministru instituirea de anchete, la care să participe și delegatul Asociației, ceea ce s'a aprobat dar trebuie să arătăm că anchetele au fost o simplă formă, căci nu s'a aplicat nici o sacțiune.

— După ce în urma stăruințelor s'a fixat examenul de înaintare la gradul II, am făcut numeroase intervenții pentru accelerarea inspecțiilor speciale, și am cerut ministerului, în cele din urmă amânarea lui, pentru luna Noembrie a. c., ca să se poată prezenta la examen toți acei în drept.

— Am intervenit la minister ca să se aprobe o sesiune de examen pentru diploma de învățatr, pentru cei respinși în Iunie 1934, ceea ce s'a ținut în Octombrie 1935.

— De asemeni am intervenit la numirile de învățatori ce s'au făcut în cursul lunii Noembrie 1935, sub forma de încredințare de posturi, ca învățatorii numiți atunci să fie considerați titulari, deși ei au fost plătiți până la 1 Aprilie a. c., cu salariul de suplinitori.

— Am izbutit să obținem aprobarea Ministerului ca învățatorii căzuți de trei ori la definitiv să fie menținuți ca suplinitori până la sfârșitul anului școlar, după cum în urma intervențiilor noastre pentru a le admite al patrulea examen, Ministerul a instituit pentru ei cursuri de vară, la sfârșitul cărora să depună examen și după care să se hotărască asupra celui de-al patrulea examen.

— S'au mai făcut intervenții la ministerul instrucției pentru diferite cazuri de nedreptate și ilegalitate, ca: anulare de pedepse date în mod abuziv, repuneri în direcție, anchete. Am intervenit la Casa Școalelor pentru acordarea de material didactic.

— Față de numeroasele contestații făcute de colegi, în privința transferărilor din acest an, președintele Asociației a cerut și Ministerul a aprobat participarea sa la comisiunea de verificare a transferărilor, însă numai în calitate sa de membru al Cons. Permanent.

Cu toate că în acest timp a trebuit să conducă și cursurile dela Câmpulung, totuși, deși n'a participat efectiv, la lucrări, a înfățișat Comisiunii instituite toate reclamațiunile ce i s'au făcut și astfel s'a făcut dreptate multor colegi.

— Deasemeni au intervenit de numeroase ori pentru colegii cari aveau dreptul să obțină rectificări de înaintare, în privința datci, ca definitivi, gradul II și I, în conformitate cu dispozițiunile art. 235 din legea inv. primar.

Tot în legătură cu înaintarea învățătorilor la gradul II și I-iu am obținut în urma intervențiilor noastre la Minister, ca dispozițiunile legii

din 5 Iulie 1934, cu privire la aceste înaintări să se ceară candidaților numai dela data modificării legii, iar nu cu efect retroactiv cum înțelegeau s'o facă unele organe de control.

— Președintele Asociației generale, secondat de președintele Asociației licențiaților universitari prin secția pedagogică universitară a intervenit în numeroase rânduri la minister și în cele din urmă au obținut aprobarea Ministerului ca învățatorii licențiați, care și-au luat licența în Octombrie, 1934 să fie înaintați și ei la gradul I-iu, așa cum fuseseră colegii lor licențiați din Iunie, 1934.

— Asociația a intervenit către d-l ministru de instrucție și la ministrul de interne ca să nu se aplice dispozițiunile noiei legi administrative, care prevede că învățatorii numai pot fi aleși membri în consiliile comunale și județene și i s'a dat asigurarea că această dispoziție va fi scoasă din lege în viitorul sesiune parlamentară.

Congresul dela 8 Iunie

In Istoricul Asociației noastre punctul culminant de până acum rămâne congresul extraordinar dela 8 Iunie, din București, când M. S. Regele Carol II, s'a coborât între învățătorii țării.

Cuvintele ce ne-a spus atunci, încrederea ce și-a pus în acțiunea noastră au fost pentru noi o recunoaștere supremă, care constituie pentru noi cel mai frumos titlu de glorie.

Datorită corpului învățătoresc este să nu se abată vreodată din drumul indicat de Suveran și să se mențină, necontent pe culmea înaltă unde El l-a așezat, în ziua de 8 Iunie 1936.

Acțiunea de organizare

Conducerea centrală a dat necontentit Asociațiile județene indemnuri pentru o mai bună organizare, stăruind în deosebi pentru constituirea subsecțiilor,—ceea ce în multe județe s'a realizat,—ca și în ce privește respectarea riguroasă a statutelor.

— Președintele Asociației generale a participat în cursul acestui an la următoarele reuniuni învățătoresci:

20 Octombrie, 1935 la serbarea a 70 ani de de existență a școlii primare din Hălăucești Roman;

26 Octombrie, la desvelirea bustului lui I. Constantinescu—Beceni, ridicat din inițiativa ziarului Curentul—Pagina Învățătorului,— la Beceni—Buzău;

21 Noembrie la sărbătorirea învățătorilor pensionari dela Tulcea;

18 Februarie la Plocești, când a ținut o conferință învățătorilor din întreg județul, în ciclul de conferințe organizat de acea asociație;

8 Martie la Lugoj, când de asemeni a ținut

o conferință învățătorilor la care au participat și toți intelectualii din acel oraș, în ciclul de conferințe organizat de Federația societăților culturale din orașul Cluj;

La 22 și 23 Mai a participat la adunarea generală a învățătorilor din județele Ciuc și Trei Scaune unde, deasemeni a conferențiat.

A participat apoi la următoarele adunări generale județene sau regionale: la 16 Mai la Deva, la 31 Mai la Chișinău, 24 Iunie la Lipcani-Hotin, la 1 Iulie la Congresul regional al învățătorilor din Bucovina de la Suceava. La 2 Iulie a conferențiat la cursurile de vară ale Asociației din Botoșani, la 29 Iulie la cursurile organizate de Asoc. Inv. din jud. Severin, la Caransebeș, iar la 30 August la Tg. Jiu.

— Cu începere din luna Februarie, președintele Asociației a vizitat aproape toate cursurile de străjeri, la Breaza, la București și Sf. Gheorghe, ținând conferințe în legătură cu misiunea și rolul învățătorului în marea operă de educație, care este stăjeria.

— Colegul Teodor Iacobescu, membru în Comitetul Central a participat ca delegat al Centrului la adunarea generală a învățătorilor din Maramureș, la 17 Septembrie 1935.

— Comitetul Central a ținut ședințe la 9 Septembrie, 1935, la 26 și 27 Ianuarie, 1936 și la 5 Septembrie, 1936.

— Consiliul general a ținut ședințe la 1 Martie și la 9 Iunie 1936.

— Comisia cenzorilor a verificat situația Casei la datele următoare: 6 Iunie și 24 și 25 August a. c.

— Deși asociațiile n'au mai răspuns decât în o mică măsură obligația de a trimite suma de 5 lei de fiecare membru pentru Contenciosul Asociației generale, totuși și în cursul acestui an Contenciosul s'a ocupat de chestiunile ce i-au fost adresate, fie de către membri direct, fie de către asociațiile județene.

Nădăjduim că, pentru viitor să-i dăm o nouă organizare și să putem fi și pe această cale de mai mult folos colegilor.

Asistența pentru membri

În casa noastră de odihnă de la Budachi au fost adăpostiți în vara curentă peste 100 persoane, iar cea de la Carmen-Sylva 35 persoane.

Asociația generală a primit de la Asociația învățătorilor din București suma de 30 000 lei, cu scopul de a veni în ajutorul învățătorilor suferinzi, în special cei atinși de tuberculoză. Pentru acest act, ținem să aducem mulțumirile Comitetului Central, Asociației învățătorilor din București.

— Asociația a dat ajutoare bănești în sumă de 34.800 lei.

— De asemeni a intervenit în numeroase rânduri și a obținut internarea în sanatoriile Ministerului Sănătății a numeroși colegi suferinzi.

— La Casa Corpului didactic am intervenit zilnic pentru acordarea de împrumuturi colegilor membri ai Casei, în special pentru acordarea de sume mai însemnate, pentru întemeierea gospodăriei, construcției de locuințe, ca și pentru ajutoare în tot felul de cazuri. Mii de cereri de împrumut sau ajutor au fost soluționate prin noi.

Acțiunea de presă

Și'n acest an, ca și în anii precedenți, pentru susținerea intereselor noastre de corp am cerut și avut sprijinul presei.

— Am publicat în marile cotidiene, ori de câte ori a fost nevoie, comunicate lămuritoare, privitoare la intervențiunile făcute de noi la factorii conducători din stat, în legătură cu diversele revendicări.—morale și materiale.

— În ziarul „Curentul” a continuat să apară săptămânal „Pagina învățătorului” unde președintele Asociației generale și alți mulți colegi au putut să-și spună deschis părerile lor. În ce privește problemele ce interesează corpul didactic primar; tot aici s'au dat diferite știri de la Asociație, știri ce interesau pe colegii din întreaga țară.

E o datorie de conștiință ca, și pe această cale să aducem cele mai vii mulțumiri conducerii marilor ziare care ne-au dat sprijinul lor desinteresat și în mod specin!, directorului ziarului „Curentul”, d. Pamfil Șeicaru, pentru pagina ce continuă a ne pune la dispoziție.

Legături cu alte Asociații profesionale

S'au păstrat legături cordiale cu Federația generală a funcționarilor publici, Asoc. generală a profesorilor secundari, Asoc. generală a clerului ortodox.

La marele congres din 8 Decembrie 1935, al Federației generale a Asociației de funcționari publici, ținut în sala „Marna”, președintele Asociației noastre generale a participat și a arătat cum trebuie înțeles rolul funcționarului în Stat.

Împreună cu alți delegați ai Federației președintele Asociației Generale s'a prezentat în audiență M. S. Regelui, expunând doleanțele întregului corp funcționăresc din Stat.

Președintele Asoc. Generale a participat și a luat cuvântul la Congresul Asociației clerului ortodox, la 16, 17 Oct., precum și la congresul extraordinar al acestei Asociații de la 19 Martie a. c.

Deasemeni, Secretarul general al Asociației, d-l Iordan Tacu, în lipsa președintelui, a participat ca reprezentant al nostru la o ședință a Federației generale a funcționarilor publici, la 14 Mai: la o ședință a Federației asociațiilor și

sindicatelor C. F. R. la 14 Iunie a. c.; la Congresul extraordinar al Asociației profesorilor secundari, la 7—8 Martie a. c.

La Congresul general al profesorilor secundari, ținut la Timișoara, în zilele de 16—18 Aprilie a. c. Asociația noastră a fost reprezentată prin d. Patrichie Râmneanțu, președintele Asociației Învățătorilor din Banat.

Cele trei Asociații profesionale de mai sus au avut și ele reprezentanți la diferite adunări și manifestări ale Asoc. noastre.

Asociația noastră a fost de asemeni invitată la Congresul Uniunii Avocaților din România, dar neputând participa, a răspuns acestei invitații salutând pe Congresiști printr-o telegramă.

Legături internaționale

Președintele Asociației generale a participat la Congresul Federației internaționale a Asociațiilor de Învățători, ținut la Geneva, în zilele de 8—11 August a. c., când din nou a fost ales membru în Biroul executiv, pe anul 1936/37.

Deși eram în întârziere cu plata coiziției către această Federație, din pricina greutății care se obține azi valuta necesară, totuși am putut obține și plăti o sumă de 3000 franci francezi (27.820 lei) și nădăjduim să obținem alți 4000 franci francezi, spre a mai plăti și cotizația pe 1935.

Cu prilejul congresului dela Geneva președintele Asoc. noastre generale a avut un schimb de vederi cu președintele Asoc. Inv. cehoslovaci și cu cel al Asoc. Inv. iugoslavi—pentru stabilirea unor raporturi cât mai apropiate între noi și învățătorii din Statele Micii Antante.

— Asociația generală a primit în cursul acestui an, la 6 și 7 Iulie un grup de 30 Învățători polonezi în trecere prin țara noastră, pe care i-a condus în vizitarea Capitalei și cărora le a oferit o masă, contribuind astfel credem la strângerea relațiilor prietenești dintre învățătorii celor două țări.

Acțiunea cultural-pedagogică

— Revista „Școala și Vlața”, organul oficial al Asociației generale, s’a bucurat, în acest an, de un sprijin ceva mai larg ca în trecut din partea majorității asociațiilor județene care au achitat fie abonamente restante din anii din urmă, fie cele pe anul în curs, și astfel a putut să albească o apariție aproape regulată.

Totuși mai sunt multe secții, cari nu dau nici un sprijin pentru apariția revistei, fie nelucrând abonamentele, fie că primind revista pentru a o expedii colegilor din județ, așa cum s’au angajat, o țină în pachețe neexpediate cu lunile, fapt care dă loc la numeroase nemulțumiri și reclamații de care ne noi suntem vinovați.

Sprijinirea apariției revistei este o chestiune de cea mai mare însemnătate și de aceea noi cerem și acum ca să i se dea de către toate Asociațiile județene, întreg sprijinul lor, pentru ca ea să fie, ceea ce noi năzvim: o publicație pedagogică și culturală de primul ordin, așa cum impune dezvoltarea la care a ajuns astăzi Asociația noastră.

— În vara acestui an s’au ținut sub conducerea directă a Președintelui Asociației generale și cu sprijinul devotat al Asociației învățătorilor din Mușcel, condusă de dl Moise Marinescu, cursurile libere de vacanță la Școala Normală din Câmpu-Lung Mușcel, la care unele asociații județene au trimis câte 2 bursieri, câteva numai câte unul, iar o parte din ele n’au răspuns apelului făcut, deși aceasta era pentru ele o obligație.

La aceste cursuri — cu o durată de 21 zile (8—30 Iulie c.)—au participat un număr de 247 învățători. Conferințele ținute de către profesorii și reprezentanții din cei mai de seamă ai culturii românești, au fost stenografiate și vor fi adunate într’un volum ce va apărea în cel mai scurt timp.

Pentru viitor aceste cursuri trebuiesc să fie —credeți transformate—dacă va fi și părerea onoratei adunări generale în „Universitatea de de vară a Asociației Învățătorilor”.

— Comitetul Asoc. Generale a admis propunerea Președintelui său de a se organiza din 2 în 2 ani, congrese cu caracter pedagogic, întrucât s’a constatat că e aproape o imposibilitate să se discute probleme pedagogice în congresele noastre—când preocupările de ordin corporativ sunt pe primul plan și ia toată atenția congresului.

Cel dintâi congres pedagogic a și fost fixat pentru zilele de 26, 27 și 28 Oct. a. c.—care—prin programul ce i-am fixat și organizarea ce-i vom da — nădăjduim să fie un moment important în evoluția învățământului românesc.

— Legătura cu alte Asociații culturale și naționale Asociația noastră a fost și în anul acesta un element de însemnat sprijin al Ligii Antirevizioniste, participând la diferitele ei manifestări.

— De asemenea a păstrat raporturile cu Asoc. pentru cultura și literatura poporului român „Astra”. La congresul acestei Asociații—din ziua de 15 Sept.—a participat ca delegat al nostru dl T. Iacobescu, membru al Comitetului Central.

— În cadrul „Ligii amicilor Franței” a luat ființă o secție a învățământului popular, din inițiativa Asoc. generale, iar președinte al acestei secții a fost ales tot președintele Asoc. generale:

Din cele arătate se vede că Asociația Generală a continuat să activeze cu spor și isbândă în direcția tuturor scopurilor —ajungând în unele direcții la realizări însemnate.

Acțiunea ei ar fi desigur și mai puternică și mai rodnică dacă toate asociațiile județene ar îndeplini ceea ce le cere Centrul în cadrul îndatoririlor statutare, dacă unele dintre ele n'ar fi slăbite și aproape scoase din lupta cea mare din cauza unor neînțelegeri provenite din amestecul în viața lor a politicii, sau a diferite interese și ambițiuni streine de idealurile noastre profesionale.

Să înțeleagă deci toate Asociațiile județene necesitatea de a urma fără șovăire și cu exactitate hotărârile Conferinței Centrale, să înceteze

orice neînțelegere și lupta fratricidă în cuprinsul organizației noastre profesionale și atunci în viitor vom putea înfrunsa o activitate creatoare mult mai întinsă așa cum o cer interesele actuale ale școlii primare și corpului învățătoresc.

Luând curioștință de activitatea Comitetului Central în cursul anului expirat, vă rugăm a da aprobarea Dvs., ratificând acțiunea sa așa cum cer statutele noastre.

Președinte, D. V. Toni.

Secretar general, Iordan I. Tacu.



Note pe marginea unor cărți

„Huliganii”, roman — 2 volume — de **Mircea Eliade**. — ed. Naționala Ciomei 1935.

Notele extrase pe marginea acestor două volume sunt cam târzii și în urma altora făcute de criticii literari consacrați. Recunoscându-mi această lipsă am și intitulat această rubrică Note și nu recenzii — note cari vor fi cât se poate de scurte și de obiective. Cred că cei mai mulți dintre cititorii acestei reviste au citit romanul „Huliganii”. L-am citit și eu și am rămas cu regretul că de data aceasta n'aș putea spune o vorbă bună despre el și ca atare nici despre autorul său. Nu mi-a plăcut deloc și nu mi-a plăcut fiindcă romanul e lipsit complet de acea omogenitate în acțiune care se cere unei creații epice în speță roman. Fiecare capitol al acestui așa zis roman — și are foarte multe capitole — tratează un alt fapt, care desigur ar putea constitui subiectul unui nou roman. O galerie întreagă de tipuri masculine și feminine care și poartă pe drept numele de „Huliganii” pe care li l-a dat autorul — nume ce a căpatat o nouă concepție în vocabularul d-lui Mircea Eliade.

Toate personajele au câte o curiozitate năstrușnică și cu toate trăesc într'o febră sentimentală parte ridicată.

Lectura acestui roman îți lasă în suflet un fel de amărălă pe care o simți de obicei în urma unor mâncări gătite în vase coclite. Ar fi o intenție bună însă realizată slab. În ceea ce privește stilul întocmai ca și fondul — mă asociez în totul celor spuse de negustorul acela din Brăila d-lui Pisani — spuse ce se găsesc într'un articol din Universul cu data de 18 Sept. 1936 s. 1.

„Hilda” — roman — de **Ury Benador**, ed. Cugetarea.

N'am mai citit nimic de acest autor. „Hilda” însă mi-a dat posibilitatea să-mi fac o idee bună despre calitățile sale de romancier. Analiză subtilă a eternului feminin — în speță Hilda — est remarcabil de realistă. O carte care-ți întreține atenția încordată până la sfârșit spre deosebire

de alte multe cărți ce apar zilnic și care nu merită nici oboseala răsfoeii.

* * *

Cara-su — roman — de **J. Valerian**, editura Cultura Națională.

Cine vrea să uite câteva din necazurile zilnice să citească această nuvelă — cu pretenție de roman — a d-lui Valerian. Subiectul — sărac în fapt — e strâns în jurul unui personaj, pe care autorul reușește să ni-l facă simpatic — tătarcă Menani. Acțiunea se petrece în Medgidia și eroii acțiunii sunt inginerul Tudor și această Menani fata unui negustor tătar din acest orașel. Între ei se înfiripă o dragoste sfântă pentru Menani, ca toate celelate pentru Tudor. Cum dragostea moare ca orice se naște, printr'un complex de împrejurări Menani renunță la Tudor care de altfel nu se simte prea rău. Cadrul în care se petrece acțiunea conține un quantum de pitoresc exotic care a făcut pe unii să-l apropie de Europolis a lui Jean Bart. Stilul e foarte atrăgător și dă dovadă că autorul romanul se bucură de oarecare talent literar.

* * *

Iubita din Paris — roman — de **Horla Furtună**.

Un roman condensat, dacă se poate întrebuința acest cuvânt în literatură. În cele scrise autorul dă impresia că a voit să dozeze o întreagă viață de fapte dar mai ales de gândire. Blanchon — eroina — plină de gingășie și de frăgezime prin felul în care e prezentată m'a dus cu gândul la Joselette a lui Jean Rameau din „Le fuseau d'or”. Interesul lecturii vine în parte și din stilul direct întrebuințat de autor — stil care-ți dă impresia unor confesiuni tragice de reale.

Un roman care se poate bucura de oarecare durabilitate în istoria romanului românesc și care deschide perspective autorului.

VIRGINIA POPYSCU
Licențiată în Litere

Circulara către d-nii Președinți ai subsecțiilor Asociației din județul Dâmbovița.

Domnule Președinte,

Este momentul, să reîncepeți activitatea în subsecția Dvs. conducându-vă după programul alcătuit și lansat anul trecut. El cuprinde toate năzuințele colegilor și colegilor din județul nostru și poate fi completat, cum am avut onoarea a vă comunica atunci când am fost la sediul subsecției Dvs., cu un supliment de program local, după aprobarea comitetului subsecției Dvs.

Vă rog, dați toată atențiunea corurilor, teatrului jucat de colege și colegi, precum și corurilor și teatrului școlar, lucrul manual și desenul; fiindcă în acest an vom organiza expoziții cu premii pe regiuni și apoi una generală la Târgoviște, împreună cu o mare sărbătoare, care să cuprindă, tot ce are mai reprezentativ subsecțiile.

Dorind să scot cât mai în relief munca și capacitatea oricărui coleg și colegă, vă rog să stăruți ca toți membrii subsecției Dvs. să se angajeze la muncă hotărâtă pentru a se atinge felul programului fixat.

Cu această ocaziune, țin să atrag atențiunea Dv. asupra înființării de biblioteci la subsecții. Care învățător nu are în bibliotecă sa, câteva cărți importante pe care să le doneze bibliotecii subsecției sale? Apoi mai sunt și alte mijloace de a mări numărul cărților din bibliotecă.

Vom proceda anul acesta, la schimbarea de colegi cu câteva din județele dela hotarele țării, după ce vom obține autorizația ministerului și acordul de deplasare.

În primăvară vom face o excursie în Bulgaria, cu trecerea prin Ruse. Această excursie

am dat-o în studiu unor colegi din Giurgiu. Ea se va face în condiții avantajoase și în timpul când funcționează școlile bulgărești, pentru a putea face unele comparații.

Despre activitatea D-vs., ne veți trimite în fiecare lună un raport, care se va publica în revistă.

În acest an, vom face mai multe anchete, pentru a cerceta atât școlile dotate și bine conduse pe care le vom da de model, cât și pe cele care funcționează în rele condițiuni, pentru a lua măsuri de îndreptare.

Stăm la dispoziția D-vs. cu toate resursele de care dispunem și vă rugăm să ne țineți în curent cu tot ce trebuie să știe comitetul central, cu sediul la școala No. 1 băieți Târgoviște.

Acordați vă rog toată atențiunea, abuzurilor și presanților care se fac asupra colegilor. Cazurile grave ni le veți comunica imediat pentru a interveni să se ia măsuri.

Dacă anumite sirene, vă vor sirecura cuvântul îndărăgnării, nu vă opriți în drum, mergeți înainte! Feriți-vă de indivizii care mănurează din umbră. Lor le trebuie numai un comitet oficios la Târgoviște, pentruca în împrejurarea când ar reuși să dărâme descentralizarea care s'a realizat în jud. Dâmbovița, să învârtăască asociația după gustul și interesele lor. Vă asigur că nu se va întâmpla așa niciodată!

Vă urez, spor la muncă!

Ion Gh. Mareș

Președintele Asociației învățătorilor
din
județul Dâmbovița

BULETINUL REVIZORATULUI ȘCOLAR

T A B L O U

de învățători cărora li s'a reținut cotizația la Casa învățătorilor de luni la iunie, Iulie și August 1936.

Alexandra Tănăsescu	Bездан	600	Margareta Stănescu	"	600
Victor Ghiulescu	"	500	Valeria S. Mărgulescu	Gura Vulcăni	600
Stellana Todoroscu	"	600	Nicolae Vasile	Șotânga	600
Gheorghe Băcescu	Bездан-Râmata	600	Gheorghe Rădulescu	Brănești	600
Virginia Bucurescu	Mogera	600	V. S. Popescu	"	600
Gheorghe Petrescu	"	600	Virgil I. Mareș	Vale. Bai	600
Gheorghe Georgescu	Dolcești	500	Emil Iosif	Teig	600
Ion Vărtan	Dolcești-Săteni	600	Ana Apostolescu	Zirafcaia	600
Ion Dumitrescu R.	Dolcești-Dolani	600	O. M. Soariat	" Podari	600
Vera Solomon	Glodeni	600	Easterina Manolescu V.	Gorgota	600
Nicolae Simion	"	600	Gliceria Vijolanu	Bucșani	600
Ioan Nițescu	Lăculețe	600	Paraschiva Abrămoescu	"	600
Maria Iordăneanu	"	600	Stan Barboiu	"	600
Truman Furtună	Viforâta	600	Ion L. Toma	Hăbești Racovița	600
Ioanina Macurlescu	Cucuteni	600	Ion Paduroiu	Comșani	600
Alexandrina calivata	Fieni	600	Eugen Simulescu	"	600
Ion Berivoș	"	600	Ion Tomescu	Lazari	600
Mihail Ciureșu	Fieni-Berivoșți	600	Otilia M. Gheorghe	"	600
Maria Pr. Popescu	Runcu	600	Iacob D. Milea	Ulmi	600
Gheorghe Mitu	"	600	Aurelia Scărlătescu	"	600
Constanta Andrei	Runcu-Bădeni	600	Spiridon Mihăescu	"	600
Ion P. Georgescu	Buculmeal	200	N. Dumitrescu	Lucieni	600
Dionisie Popescu	"	750	Necor Chivulescu	Dragomirești	750
Gertruda Iordache	Pietroșca	600	Ana Mihăilescu	Stănculeț	600
Nicolae Voica	Valea Tâșil	600	Stancu Georgescu	Mogonești-Uogor.	600
Elena Bălășescu	"	600	Silvia Pr. Marinescu	Vilcoara	600
Mircea Vălcărescu	Tâța	600	Daniel Stănescu	Colanu	600
Ion Comșoiu	"	400	Ion Zădăra	Prisaca	600
M. Dumitrescu	"	600	Maria Nicolescu	Prisaca	600
Valeria Codreanu	Moroeni	600	Ilie T. Ilie	Șliștea	600
Emilia Burba (Ciureșu)	"	600	Mircea Popescu	Adâncă	600
I. D. Petrescu	Moroeni-Muscoi	600	Gh. Roman	Ocolți	600
Vasile Sava	"	600	Maria Dață	"	600
Gheorghe D. Nițescu	V. Lungă Gheb.	600	Ion Alecu	"	600
Ion Viad	V. Lungă Crisov	400	Fiorica I. Alecu	"	200
Constantina Giuvelea	"	600	Gh. Popescu	Șlezeni	600
Iulia Diaconu-Popescu	"	600	Constantin Popescu	"	600
Gheorghe Chița	V. Lungă-Ștabou	600	Alexandrina Popescu	Râradul de sus	600
N. T. Novala	" Ogra	600	Alexandrina Pascal	Gorgota	600
Constantina Vălcărescu	Vârșari	750	Bătru-Oprișoi	G. Ocolți-Schela	750
I. Dolivuș	Cajala	600	Titus Bănică	"	600
N. Găvruta	Coțbaci	600	Emil Popescu	"	600
Vasile Rada	Olești	600	Gh. Trifanescu	Bălești	600
Constantina Nițescu	Vipiceni	600	Stellana Stănescu	"	600
Constantina Ciureșu	" Putreni	600	Constantina N. Petre	Cornățel Corni	750
Ioana Ciureșu	Ștețeni	600			
I. Dumitrescu	V. Pundele	600			

Pr. Panait Georgescu	Dobra	500	Gh. Bujila	»	850
Eug. Andreescu	Gheboala	600	Iosif Precupețu	Salcuța	900
Nicolae N. Titică	Cornești	600	Niculina Popescu	Băldana	600
Petre Flores	Cristeasca Ung.	600	I. Scărițescu	» Fundata	600
Aristița Ionescu	Postărnac	600	I. B. Popescu	Răoari	600
Gh. Marinica	Bălțița	600	N. Pâjolea	»	900
Constantin Tănăsescu	Frasin	600	Elena Neagu	»	600
St. Stoicescu	Bilciurești	600	I. Iorgulescu	Țepeș Voda	600
Alex. Dragnea	Catunul	600	Ștefan Tanase	Mereni-Bălnăești	600
S. Marinescu	Băjoreanca	600	Maria Lița	Colaou	600
I. Nicolescu	Ochiul Boului	600	I. Pavelescu	Mereni Stănești	600
Ana Grigorescu	Cojasca	600	Pr. I. Andreiaș	Brezosele	750
C-tin T. Gheorghe	»	600	Mihail Stănicu	»	200
I. Gh. Grigore	Tătărai Ologeni	600	Maria Stănicu	Brezosele	200
Gh. Simeanu	Bolovani	600	Ioana Neagu	Lunguleț	600
Smaranda Iliescu	»	600	Gh. Moșoișanu	Potana de Jos	600
Ion Nițescu	»	600	Vasile Miu	» » sus	600
Gh. Tonder	Botani	200	C-tin Stănescu	Slobozia Moara	600
Elena Petru	Conțești de Jos	600	Julieta Marculescu	»	600
Maria C. Marinescu	Colentina Nouă	600	Ion Năstăsescu	Sardaru	600
Victor Ștefănescu	Mereni	600	Verona Albu	Costești	600
Mario Albu	Produlești	600	Mario Gh. Ilio	Cost.-Bu. uraia	600
Anton Filip	Produlești Broșt.	600	Elena Radulescu	Titu	750
Rada Dumitrache	»	600	Elena Palaghita	»	600
Viorica Predoiu	Ruciu	600	Nicolae Gheorghe	»	600
Ștefania Smărdioșan	Gura Șuții	600	Radu Minoiu	»	400
I. Florescu	Pierșinari	250	Matei Andreescu	Mărunțigu Vatra	750
Nicolae Șerban	»	600	N. Cazacu	Puțu cu salcia	600
I. Bădescu	Speriețeni	600	Marii Miu	Crova	600
C-tin Stoienescu	Bratești Bungat	600	Florica Ionescu	Odobești	600
Gh. N. Constantinescu	Cazaci	600	N. Mândricel	»	750
I. Ștefănescu	»	500	Nicolae P. Ioan	Cojocarii Mari	600
Nicolae Popa	Nucet	600	C. Vasilescu	Odaia Turcului	600
Vasile Popescu	Văcărești Băjești	200	I. Marinescu	Mogoșani	500
Iamandi Preda	Găiseni	600	V. Amuza	Tetcoi	500
Maria C. Cristescu	Carpeniș	600	Olimpia Ștefănescu	Zav. Orbului	600
Gh. Grajdău	Potlogi	600	Grig. Marin	Arsurile	600
Georgeta Georgescu	»	600	I. Trandafirescu	Gura Foii	600
Dumitra M. Ștefănescu	»	600	Traian Roșulescu	Bambina	600
Aristița Cristescu Ștefănescu	»	200	Ioan Popescu	Cătanele	600
Gh. Răducanu	»	600	N. Dobrescu	Pisior de Munte	800
Vasile Brăbenel	Românești	600	Marin Suditu	Graei	600
Aurel Ștefănescu	»	600	Chiriachița C-tinescu	Ionești Ghergh.	600
Ion Ionescu	Vlăsceni	600	Gh. I. Popescu	»	600
Niculina Voicu	D-ța Bălașa	600	Maria D. Poni	Morteni	600
Gh. Tudorahe	Bețeleoia	600	Georgeta Constantinescu	»	600
Petre M. Ioan	Bănești	600	Elena Constantinescu	»	600
C-tin Stăncu	Branighe	600	Gh. Mihalea	» Căceza	600
C-tin Stan	»	600	Zanfira Stănculescu	Vultureanca	600
Pr. I. C. Popescu	Pr. Mih. D-vița	600	D-ța Constantina	Potrăști Iov.	600

Maria Badea	Puntea de Greci	600	Traian Popescu	Gemen. C. Costel	600
Pr. M. Constantinescu	Răscăeți	750	P. Rădulescu	Voinești	600
Nicolae Dobro	Pătura Balot.	600	Gh. Marinescu	„	600
Maria St. Popa	Potlogi	600	Elisab. Andreescu	„	600
C-tin Florescu	Glojub. Bântău	600	Eug. Dinulescu	Căndești Vale	600
C. Constantinescu	Crânguri Sas	600	Nicolae D. Pană	Bogați Chișești	600
Gh. Dinescu	Crâng. Rătești	600	C. Vlad	„ Suseni	600
Eliza Marinescu	Bănești	600	Valeria Covaliu	„	600
Sofia Vasiliu	Broteni	600	C. Negoita	Boțești	750
N. Popescu	Stavropolia	600	Nicolae Stoianescu	„	600
Lucia Grosu	Croitori	600	Niculina Boța	Căndești Deal	400
I. A. Guță	Hanul lui Polă	600	Ioșif Dumitrescu	Târgoviște	900
Ariana Angelescu	Vișina	600	Ioan Bătarolu	„	900
I. Georgescu	Valea Dodii	600	Elisabeta Penescu	„	700
Ilie-Ionescu	Tel. Strâmba	600	Virginia Popescu	„	750
Ion Cruceru	Schelul de Sus	600	Irina Popescu	„	300
Bucur C. Ioan	„	600	Cornelia Baravache	„	800
Constantin Popescu	Schelul de jos	600	Vasilica Gaal	„	900
Mihail Marinescu	Strâmba	500	Jean Popescu	Găești	1200
I. Diaconu	Pietrari	750	Maria Bănoa	„	1200
Florica-Tănăsescu	Strâmba	600	Mihail Voicu	„	750
Eufrosina Georgescu	Șipsea	600	Maria Gheorghiu	„	1200
Lucia Grigorescu	Bărbuleț	600	Eugenia Tănăsescu	„	750
Victoria Iancovici	Gorgani	600	Filomela Gheorghiu	„	750
I. D. Popescu	R. Alb Sas	750	Ecaterina Stavar	„	650
Alexandru Marica	Isovoare	600	Maria Pietroganu	Pacloasa	750
Elena Georgescu	„ Sudului	600	Jeneta Anastasiu	„ Poduri	600
Nicolae Balcu	Tătărani	600	I. Constantinescu	„ Șerbănești	750
Ana I. Teodorescu	Ugureni	690	C-tin Florescu	„ Sat	750
Gh. Neagoe	„ Drăgoești	600	Elena Botez	„	750
Alex. Burtea	Gheboani	600	Zoa Băgai	Brezosale	400
Nicolae Neagu	Mănești	600	Matilda Grecu	„	400
Ioan M. Ioan	Priboiu	600	Alex. Zamfirescu	Picior de Munte	400
I. Căratola	„	600	Ion Olteanu	Căndești Deal	200

P. S. — Sumele încasate pentru „Casa Învățătorilor” pe luna Septembrie c., nefiind totalizate nu s’au putut trece în prezentul tabel. Rămâne ca publicarea lor să se facă în alt număr al revistei. Chitanțele pentru sumele încasate la „Casa Învățătorilor” se vor trimite fiecărui membru după ce se vor face reținerile până la completarea sumei de jumătate din salariu pe o lună.

No. 536/936.

Vă facem cunoscut să aduceți la cunoștința învățătoarelor din acel județ, care doresc să se perfecționeze în arta țesutului covoarelor naționale, să ceară să urmeze la școala de industrie de sub direcția d-nei Maria

Nisipeanu din str. General Berthelot
No. 26 București.

Avem onoare a vă comunica, mai jos, copie depe ordinul Onor. Minister al Instrucțiunii No. 114906 din 17 Septembrie 1936.

Intrucât din cauza lipsei de mijlo-

ce, pentru procurarea registrelor și formularelor numeroase, școlile primare nu și-au putut întocmi, nici până azi, inventarele cerute de Lege. Ministerul a dispus ca, la aceste școli, să se introducă, în mod obligator, numai inventarul special, care este suficient pentru o bună și clară evidență a averii unei școli primare.

Vă rugăm să comunicați aceasta școalelor din județul d-voastră cu invitația de a se conforma celor cuprinse în acest ordin.

* * *

În urma adresei Ministerului Armatei No. 12714/936, prin care ne a-

rată că șefii de centre și subcentre de pregătire premilitară nu pot să activeze în același timp și la străjerie și că nu se dă nici o importanță activității pregătirilor premilitare de către organelor de control, vă facem cunoscut, că Ministerul a hotărât ca:

Toți învățătorii cari activează la pregătirile premilitarilor, să fie dispensați de străjerie, această sarcină dându-se altor învățători dela aceeași școală cari nu fac parte din centrele P. P.

Tot odată, vă punem în vedere, să nu ignorați activitatea P. P., întrucât aceasta face parte din activitatea extrașcolară a învățătorilor.

INFORMATIUNI

Pentru înaintarea la gr. I în învățământul primar în cursul fiecărui an școlar învățătorii vor face cereri la minister în cursul lunii Septembrie.

Inspekțiile speciale pentru înaintarea la gr. I se vor face dela 1 Octombrie la 1 Mai, numai de inspectorii generali, iar propunerile de înaintare se vor face odată pentru toți învățătorii din regiunea fiecărui inspector general și pe data de 1 Septembrie a anului în care se face propunerea.

Drepturile materiale ale învățătorilor înaintați se vor acorda dela data înscrierii sumei în buget

* * *

Cu prilejul congresului internațional dela Geneva președintele Asociației noastre a avut un schimb de vederi cu președintele Asociației Inv. cehoslovaci și cu cel al învățătorilor jugoslavi, pentru strângerea raporturilor dintre învățătorii celor trei țări și chiar o organizație comună.

Din partea ambilor colegi, conducătorii de

Asociații au întâmpinat cea mai largă înțelegere pentru această problemă impusă de un superior interes comun, care socotim de prisos să mai fie amintit, căci desigur e în conștiința tuturor.

* * *

Carnetele de membru pentru ajutorul de înmormântare s'au trimis tuturor colegilor — activi și pensionari — prin direcția școlilor respective.

Cei ce n'au primit acest carnet sunt rugați să comunice la sediul asociației printr'o c. p.

* * *

Cu începere dela 1 Noembrie c., cercul de studii al învățătorilor își începe activitatea în laboratorul său de psihologie experimentală.

Programul și ședințele săptămânale vor fi anunțate la timp.

Începând dela 20 Octombrie a. c., sediul Asociației generale a învățătorilor din România va fi în Bulevardul Tache Ionescu No. 23, etajul I-ii. Cu tramvaiul dela gara de Nord, No. 15 se poate merge până la sediul Asociației, Piața Amzei.



ASOCIAȚIA ÎNVĂȚĂTORILOR
DIN
JUD. DÂMBOVIȚA

Târgoviște, 8 Octombrie 1936

No. 215

Convocare

Potrivit art. 27 din statutul asociației și conform hotărârilor comitetului central al asociației generale a învăț. din România, din 5 Septembrie 1936, convocăm în adunare generală ordinară pe toți membrii asociației învățătorilor din jud. Dâmbovița, pentru ziua de Duminică, 8 Noiembrie 1936, ora 9 dimineața la sediul asociației—Școala primară de băieți No. 1 din Târgoviște. Dacă la ora mai sus arătată nu se va întruni numărul de membrii prevăzută de statut, adunarea se va ține cu orice număr de membrii prezenți peste două ore, adică la ora 11 a. m. în același zi, în același local și cu același ordine de zi.

ORDINEA DE ZI

- 1) Formarea biroului și constatarea membrilor prezenți;
- 2) Darea de seamă a comitetului asociației, asupra gestiunii anului 1935, nediscuțată la trecuta adunare generală și a anului 1936 (1 Ianuarie—8 Octombrie);
- 3) Raportul comisiei cenzorilor asupra gestiunilor sus arătate;
- 4) Aprobarea bilanșurilor asociației pe anii 1935 și pe 1936 (1 Ianuarie—8 Octombrie) și descărcarea comitetului de aceste gestiuni;
- 5) Ratificarea bugetului pe 1936 și aprobarea bugetului pe 1937;
- 6) Stabilirea cotizației pentru „Casa Învățătorilor” din București;
- 7) Modificarea regulamentului pentru ajutorul de înmormântare spre a fi introdus și sofe care nu sunt învățători;
- 8) Construirea unui cămin de odihnă;
- 9) Validarea alegerii comitetelor de conducere ale subsecțiilor asociației;
- 10) Cartea de membru și insigne pentru membrii asociației din Jud. Dâmbovița;
- 11) Alegerea încheului comitet al asociației pe termen de trei ani;
- 12) Alegerea Comisiei cenzorilor;
- 13) Societatea „Caritatea”.

La efectuarea alegerilor dela punctele 11 și 12, adunarea va fi prezidată de delegatul asociației generale din România. Votarea persoanelor, la alegere, se va face numai prin vot secret, cu cretina pe balot alb (art. 36 statut).

Președinte,

I. Gh. Măruș.

Secretar,

Ion Bălăreanu.

ASOCIATA ÎNVĂȚĂTORILOR DIN JUDEȚUL DÂMBOVITA**BILANȚUL**

Incheiat pentru timpul dela 1 Ianuarie—8 Octombrie, 1936

ACTIV**PASIV**

DENUMIREA CONTURILOR	SUME	DENUMIREA CONTURILOR	SUME
Casa	14.080	Ajutorare pentru boală, etc.	2.500
Cotizații	22.190	Cotizații Asociația generală pe 1936	4.000
Abonamente „Graiul Dâmboviței”	18.830	Deplasări comitet și cenzeni	770
Subvenții și diverse venituri	1.700	Indemnizații de muncă personalului	5.400
Debitori în cont	2.603	Cheltueli de reprezentare congrese	2.236
Biblioteca	17.574	Revista „Graiul Dâmboviței”	16.918
Mobilier	9.511	Imprumut Banca învățătorilor	8.500
Revista „Școala și Viața”	928	Cheltueli generale	1.166
		Fond Bibliotecă	18.985
		Fond mobilier	9.700
		Fond acoperire credite	965
		Fond disponibil	2.550
		Fond cultural	5.328
		Fond ajutoare cărți școlare	8.000
Depozite Secția Aj. Informantare	78.000	Secția de Informantare	78.389
Total Activ	165.416	Total Pasiv	165.416

Aprobat de noi în ședința dela 8 Octombrie 1936.

Președinte,

Ion Gh. Mareș.

Secretar,

Ioan Baldrin

Membrii

Dimitrie Apăntol
 Gh. Marinescu—Slobozia-Monra
 Alexandra C. Popelici
 Ion Gh. Andreescu—Anga
 Gh. I. Marinescu-Ludești
 Bică Ionescu

POȘTA REDACTIEI

Facem un apel călduros către colegii binevoitori și cu talent la scris, să colaboreze cât mai intens cu: Dări de seamă asupra ședințelor cercurilor culturale, rezumate din conferințele ținute la cercuri cât și schițe de lecții practice ținute cu această ocazie; articole de fond unde să dezbată problemele noi de educație și instrucție cât și de altă natură; recenzii de cărți și reviste, și tot ce se poate scrie în legătură cu activitatea dascălească din județ.

Șcrisul să fie citeț și corect, pe sferturi de coală și pe o singură pagină a hârtiei. O deosebită atenție la ortografie, la claritatea frazelor și caracterul literilor cât și la exactitatea cuvintelor streine. Să aibă o grije permanentă a evita prescurtările neobișnuite. Articolele sau recenziile să fie scurte. Asemenea să se evite expresiile neestetice și provincialismele neliterare.

* * *

Ca revista să apară regulat, rugăm colaboratorii să ne trimită articolele până la 10 ale fiecărei luni cel mai târziu.

Articolele nepublicate nu se restituiesc.

* * *

Colegii cari nu primesc regulat „Graiul Dâmboviței” sunt rugați să comunice la sediul asociației, printr’o c. p. sau o cerere ne-timbrată, trimisă prin direcția școlii, pentru a putea cerceta cauza neprimirii.

Regulamentul financiar propriu în cazul celui adresatului e lipsit de conținut, al
de regulă directorului general.

A director al generalului, dar și al celor categorici ce se înregistrează sau de
pe de altmădiu, ca și al altor impozite.

REGISTRUL
FISIERE G. POPESCU
TARCOVIȘTE